

TMMOB 48. DÖNEM

MHENDS, MMAR VE
EHR PLANCILARININ GÜNCEL
SORUNLARI VE ÇÖZÜM
NERLER KURULTAY
SONUÇ BLDRGES

| 18 EKM 2025, ANKARA |

tmmob
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

TMMOB 48. DÖNEM

**MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARININ
GÜNCEL SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
KURULTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ**

18 EKİM 2025, ANKARA

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Selanik Caddesi No:19/1 06650 Yenişehir/ANKARA
Tel: 0 312 418 12 75 * Faks: 0 312 417 48 24
tmmob@tmmob.org.tr
www.tmmob.org.tr

Baskı: Aralık 2025
Sayfa Düzeni: Ayşe ÖZEN

Matbaa Adı : BAŞAK MATBAACILIK TANITIM
HİZMET.İTH.İHRACAT A.Ş.
Sertifika No: 5152
Adres: Çankırı Blv No:108, 06750 Akyurt/Ankara
Tel: 0.312 397 16 17 * Fax: 0.312 312 397 03 07

İÇİNDEKİLER

1. Sunuş	6
2. Giriş	7
3. Merkezi ve Yerel Kurultaylarda Görüşülen Temel Sorunlar Üzerine Tespitler	9
4. Ülkemizdeki Gelişmelerin Mesleğimize ve Örgütümüze Yansımaları	15
5. Eğitim, Staj ve Meslek İçi Eğitim	19
5.1)Akademik Eğitim	19
5.2)Staj	23
5.3)Meslek İçi Eğitim ve Belgelendirme	25
6. Çalışma Yaşamı	28
6.1) Ücretli Çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları	29
6.2)Kamuda Çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları	33
6.3)Emekli Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları	37
6.4)İşsiz Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları	38
6.5)Mobbing ve Cinsiyet Eşitsizliği	41
7. Kentleşme ve Yerel Yönetimler	43
8. Mesleki Mevzuat Çalışmaları ve Yasal Girişimler	48
9. Sanayi ve Planlı Kalkınma	49
10. Emek Mücadelesinin Büyütülmesi ve Örgütlü Mücadele	50
11. Sonuç	53

1. Sunuş

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 48. Dönem Genel Kurulu, ülkemizdeki ekonomik, toplumsal ve siyasal krizlerin meslektaşlarımıza ve meslek alanlarımıza etkilerinin ve bu bağlamda yaşanan sorunların meslektaşlarımızca tartışılarak saptanması ve çözüm önerileri üretilmesi gereğini ortaya koymuştur.

TMMOB, düzenlediği çalıştaylar, kurultaylar ve sempozyumlarla, gerçekleştirdiği kampanyalarla meslektaşlarımızın sorunlarını dile getirmiş; sorunları, üyelerinin ve meslek alanların bizzat sorumlularının katkı ve öneriyle kolektif olarak çözmek yolunda çaba göstermiştir. Yapılan etkinliklerin sonuçları, TMMOB üyelerinin elbirliğiyle ürettiği bilimsel ve mesleki çalışmalar kamuoyuyla paylaşılmış; çözüm önerilerinin yaşama geçirilmesine yönelik adımlar atılmıştır.

Bu çalışmaların devamı niteliğinde “TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Kurultayı” örgütlenmiştir. Merkezi Kurultay öncesi 2025 Mayıs-Eylül ayları içerisinde İl Koordinasyon Kurullarımız (İKK) aracılığıyla 29 yerde Yerel Kurultaylar gerçekleştirilmiştir.

Yerel Kurultaylar öncesinde yine tartışmalara altlık oluşturmaya düşüncesiyle gerek çalışma dönemimizde gerek geçmiş dönemlerde düzenlenen çalıştay, sempozyum, kongre ve kurultaylardan süzülen görüşler ışığında “Güncel Sorunlarımız ve Çözüm Önerilerimiz” başlıklı bir broşür hazırlanarak örgüt birimlerimizle ve kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Yerel Kurultaylardan iletilen 527 önerge/saptama/görüş, Kurultay Sekreteryası tarafından gözden geçirilmiş, aynı amaca sahip önergeler birleştirilerek genişletilmiş, Merkezi Kurultayın görüşüne 34 adet önerge olarak sunulmuştur.

“TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Kurultayı”, meslektaşlarımızın çalışma yaşamlarında ve sosyal hayatta uğradıkları hak kayıplarını ve değersizleştirilmeyi görünür kılmak, mesleklerimizin ülkemiz için önemini gündeme getirmek için İKK’larımızca düzenlenen Yerel Kurultaylarda saptanan sorunlara karşı üretilen çözüm önerilerinin görüşülmesi ve değerlendirilmesi amacıyla 18 Ekim 2025 tarihinde Ankara’da merkezi olarak toplanmıştır.

2. Giriş

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, kamu kurumu niteliğinde bir meslek örgütüdür. Birliğimiz, meslek mensuplarımızın hak ve yetkileri kadar, toplumun genel çıkarlarının korunması için de çalışmakla yükümlüdür.

Birliğimizin kuruluşunu ilan eden 1954 tarihli Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu, bizlere kamu ve ülke çıkarları için gerekli gördüğü bütün girişim ve faaliyetlerde bulunma sorumluluğunu vermiştir.

Kuruluş kanunumuzun bizlere vermiş olduğu bu kamusal sorumluluk, 1961 Anayasasıyla birlikte anayasal bir statüye kavuşmuştur. Bu anayasal statü, halen yürürlükte olan Anayasamızın 135. Maddesinde de korunmuştur.

Anayasaya göre Birliğimiz, meslektaşlarımızın ortak ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel (kamusal) menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ve halkla olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumakla yetkilidir.

Anayasada ve yasada açık biçimde yer aldığı gibi, Birliğimizin görev ve sorumlulukları, sadece üyelerimizin sicil kayıtlarının tutulması ve mesleki faaliyetlerinin düzenlenmesiyle sınırlı değil, ülkemizin, mesleğimizin ve halkımızın ortak çıkarına ilişkin her konuda kamu adına faaliyet yürütülmesini gerektirecek kadar geniştir. Birbiriyle yakından bağlantılı bu ikili doğayı kavramadan TMMOB'nin ülkemiz ve mesleğimiz açısından önemini anlamak mümkün değildir.

Birliğimiz, kuruluşundan bu yana, mesleki ve toplumsal konulara bu kamusal sorumluluk ve bilinçle yaklaşmaktadır. Özellikle 1970'li yıllardan itibaren ülkenin içinde bulunduğu durum ve halkın sorunlarıyla çok daha yakın bir bağ kuran birliğimiz, toplumun genel çıkarlarını önceleyen kamusal yönünü çok daha öne çıkarmıştır. Birliğimiz, siyasal iktidarların ölçüsüz güç ve yetkilerine karşı sadece ülke varlıklarının ve toplumsal çıkarın değil, aynı zamanda meslektaşlarımızın da koruyucusu durumundadır.

Birliğimiz, meslek alanımızdaki tüm faaliyetlerin mesleki dayanışma ilişkileri esasına bağlı olarak sürdürülmesinin güvencesidir. Meslek alanımızdaki dayanışma ilişkisini ve kamusal denetimi ortadan kaldırarak tümüyle rekabete dayalı bir sistem kurmak, ülkemizdeki mühendis, mimar ve şehir plancılarının acımasız piyasa koşulları altında çokuluslu şirketlerin ve ulusal tekellerin boyunduruğu altında ezilmesine neden olacaktır. Birliğimiz kurulduğu günden bu yana mesleğin her alanında, mesleki kariyerin her aşamasında rekabete karşı dayanışmanın, piyasaya karşı kamusal yaklaşımın, bireysel keyfiyete karşı ortak kararların savunucusu ve güvencesi olmuştur.

Bizler, bu ülkenin imarından sanayisine, tarımından enerjisine kadar tüm süreçlerinde yer alan ve üretilen değerlerin tümünde özel katkıları bulunan, hayatı yaşanabilir kılan mühendisleri, mimarları, şehir plancılarıyız.

Bizler, tarım ve sanayiden planlamaya, kadastrondan mülkiyetine, kentleşmeden enerjiye, gıda güvenliğinden ormanlara, çevre politikalarından yapı denetimine, işçi sağlığından madenciliğe, ulaşımdan bilişime ve iletişime, küresel iklim değişikliğinden doğa kaynaklı afetlere kadar her alanda emeğimizle, alın terimizle, fikrimizle değer yaratanlarız.

Bizler, ülkemizin sanayisini, tarımını, ormanlarını, doğal varlıklarını, kültürel mirasını koruyanlarız. Bizler, kalkınmanın, üretimin, sanayileşmenin, büyümenin, gelişme ve ilerlemenin öncüleriyiz.

Bizler, mesleki bilgi ve birikimimizi emekten, halktan, ülkemizden ve meslek alanımızın yana kullananlarız.

Bizler, cinsiyet ayrımcılığına karşı mücadele eden, her türlü ayrımcılığa, şiddete dur diyenleriz.

Bizler, Cumhuriyetimizin kuruluşundaki zor şartlarda görev alarak ülkemizin imar ve inşasında yer alan, günümüzdeki olumsuzluklara direnerek mesleklerini icra eden, gelecek kuşaklar için, ülkemizin yarınları için mücadele edenleriz.

Ve bu ülkenin mühendisleri, mimarları ve şehir plancıları olan bizler bugün her zamankinden çok daha büyük sorunlarla yüz yüzeyiz!

Bu sorunları tespit etmek ve çözümü konusunda irade oluşturmak amacıyla, "TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Kurultayı" çağırısı yapılmıştır.

Ülkemiz, halkımız, mesleklerimiz ve geleceğimiz için çıkış yolu, tespit edilen sorunlara birlikte düşünüp tartışarak ortak dayanışmayla çözümler üretmekten geçmektedir.

Yerel Kurultayların ve Merkezi Kurultayın düzenlenmesinde emeği geçen ve katkıda bulunan tüm meslektaşlarımıza teşekkür ediyoruz.

3. Merkezi ve Yerel Kurultaylarda Görüşülen Temel Sorunlar Üzerine Saptamalar

- Kamuda işe alımlar planlı yapılmamaktadır. Kamu kurumlarında yeterli sayıda meslektaşımızın istihdam edilip edilmediği belirsizdir; personel rejimi, teknik hizmetler sınıfına mensup kişileri ilgili alanlara yerleştirmekte yetersizdir.
- Kamu kurumlarında işe alımlar, liyakat yerine yandaşlığa göre yapılmaktadır. Kamu kesiminde yeterli sayıda ve nitelikte meslektaşımız istihdam edilmemekte, teknik hizmetler sınıfı görmezden gelinmektedir. Kamu görevlerinden vazgeçilerek girişilen özelleştirme yağması yalnızca işsizliği ve yoksulluğu artırmakla kalmamakta, toplum sağlığını tehlikeye atmanın yanında ülkemizin geleceğini de karartmaktadır.
- Kamu çalışanları arasındaki meslektaşlarımız, hak ettikleri sosyal güvenceden mahrum bırakılmıştır. Siyasi iktidarın uyguladığı ayrımcı politikalarla "eşit işe eşit ücret" ve "eşit statü" ilkeleri ayaklar altına alınmıştır. Kurumlar arasında ve en düşük-en yüksek ücretlerdeki uçurum derinleşmiş, ücret adaleti tamamen ortadan kalkmıştır. Çalışma yaşamı, iktidarın güdümündeki sendikalarla örgütsüzleştirilerek meslektaşlarımız temel özlük haklarından yoksun bırakılmaktadır.
- Bu ülkeye yıllarca hizmet etmiş emekli mühendis, mimar ve şehir plancıları da siyasi iktidarın TÜİK eliyle manipüle ettiği enflasyon oranları üzerinden belirlenen emekli maaş zam-

ları nedeniyle açlık sınırının altında yaşamaya mahkûm edilmektedir. Emeklilikte onurlu bir yaşam sürme hayalleri, bu iktidar tarafından acımasızca çalınmaktadır.

- Emekli meslektaşlarımızın aldıkları nitelikli eğitime ve çalıştıkları dönemde üstlendikleri sorumluluklara karşın emekli maaşları son derece düşüktür. Bunun en büyük nedeni, siyasi iktidarın görmezden geldiği ek gösterge adaletsizliğidir.
- Emeklilik, sosyal güvenlik temel yurttaşlık hakkıdır. Meslektaşlarımız kamusal sosyal güvenlik haklarından, emeklilik güvencesinden giderek uzaklaştırılmaktadır. Sosyal güvenliğin yerine ikame edilen sosyal yardımların bir hak olarak düzenlenmemesi, sosyal yardım ve hizmetlerin yeterli olmaması, yoksulluk ve sosyal dışlanmayla mücadelede ulusal bir stratejinin eksikliği, sorunların artarak devam etmesine neden olmaktadır.
- Siyasi iktidarın tüm kamusal hizmetleri ticarileştiren, piyasacı politikaları ve mühendislik, mimarlık ve şehir planlama hizmetlerine verdiği önemin azalması sonucu mesleklerimiz toplum nezdinde değersizleştirilmektedir.
- Siyasi iktidarın ekonomi politikaları ve rant odaklı yaklaşımları sonucunda işsizlik, halkımızın ve meslektaşlarımızın en yakıcı sorunudur. Ücretli çalışan her birimiz ve henüz öğrenim gören genç arkadaşlarımız, bu düzenin potansiyel işsizleri olarak geleceğe umutsuzlukla bakmaktadır. Emek, bu acımasız sermaye düzeninin ve iktidarın ekonomik politikalarının insafına terk edilmiştir. İşsizliğin büyüyen bir tehdit olarak yansıdığı çalışma yaşamında işsiz kalma korkusu ücretli çalışan meslektaşlarımızı güvencesiz çalışma ve özlük haklarına yönelik kesintiler ve sosyal haklarda yaşanan ihlallere karşı sessiz kalmaya itmektedir. Örgütsüzlük, ayrıca başlı başına bir sorundur ve meslektaşlarımızı yalnızlaştırmaktadır.
- Gittikçe artan işsizlik tehdidi altındaki ücretli meslektaşlarımız, işlerini kaybetme korkusuyla güvencesiz çalışma koşullarına, özlük haklarında pervasızca yapılan kesintilere ve sosyal hak gasplarına karşı ses çıkaramaz hale getirilmiştir. İktidarın desteklediği örgütsüzlük politikaları ise meslektaşlarımızı yalnızlaştırmakta ve direncini kırmaktadır.

- Siyasi iktidarın meslek alanlarımızı bilinçli bir şekilde daraltması sonucu genç işsizliği, tahammül sınırlarını aşmıştır. Bir zamanların saygın meslekleri bugün değersizleştirilmekte, genç meslektaşlarımızın çalışma yaşamına ve toplumsal hayata katılması sistematik olarak engellenmektedir. Bu durum, ülkemizin geleceği için telafisi mümkün olmayan bir kayıptır.
- Kamu ve özel sektördeki istihdam politikaları, engelli meslektaşlarımızın mesleki yaşama etkin ve eşit biçimde katılımını sağlamaktan uzaktır. İstihdam kotaları çoğu zaman uygulanmamakta, çalışma koşulları erişilebilir düzenlemeler içermemektedir. Fiziksel, dijital ve sosyal erişilebilirliğin sağlanmaması nedeniyle meslektaşlarımızın hakları sınırlanmakta, mesleki bilgi ve birikimleri görmezden gelinmektedir. TMMOB'nin örgütlü gücüne rağmen engelli meslektaşlarımızın kurumsal temsiliyeti, karar alma süreçlerine katılımı ve mesleki dayanışma olanakları yetersiz kalmaktadır.
- Engelli bireyler eğitim, sağlık, barınma, ulaşım, istihdam gibi temel haklara erişimde ciddi kısıtlarla karşılaşmaktadır. Kamusal alanlar erişilebilir değildir; sosyal hizmetler sistematik değil, keyfi biçimde yürütülmektedir. Engelliliğe ilişkin politikalar hak temelli değil, yardım odaklı geliştirildiği için, engelli yurttaşların bağımsız ve eşit bir yaşam sürmesi olanaksız hale gelmektedir. Ayrımcılıkla mücadele edilmemesi, toplumun geniş kesimlerinde önyargıların yeniden üretilmesine neden olmaktadır.
- Siyasi iktidarın Birliğimize yönelik düşmanca tutumu ve Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı (SGK) ile yapılan işbirliği protokolünün tek taraflı sonlandırılması, kayıtdışı istihdamın artmasına ve meslektaşlarımızın ücret ve özlük haklarının gaspedilmesine zemin hazırlamıştır. Bu durum, genç meslektaşlarımızın sömürülmesine ve düşük ücretlerle çalıştırılmasına yol açmaktadır. Birliğimiz ile SGK arasında mühendis, mimar ve şehir plancılarının ücretli çalıştıkları sektörlerde kayıtdışı istihdamı önleme amacıyla 31 Temmuz 2012'de imzalanan "SGK ile TMMOB Arasında İşbirliği Protokolü" SGK tarafından 9 Haziran 2017'de tek taraflı olarak feshedilmiştir. Bu fesih, temel ücretlerde olduğu gibi özlük haklarında da gerilemelere neden olmuştur. Asgari ücretin

takibi, meslektaşlarımızın mesleklerini yapıp yapmadığının da takip edilebilmesine imkân verirken bu olanak da ortadan kalkmıştır. Krizde yoğunlaşan işsizlik tehdidi sonucunda yeni mezunların tecrübesizliği kolayca suistimal edilmekte, iş yaşamındaki meslektaşlarımız daha düşük ücretlerle çalışmak zorunda kalmaktadır.

- İş güvenliği uzmanı meslektaşlarımız, siyasi iktidarın umursamazlığı nedeniyle haklarını koruyacak yasal düzenlemelerden yoksundur; açlık sınırında ücretlerle çalıştırılmakta ve her geçen gün işsizlik tehdidiyle karşı karşıya kalmaktadırlar.
- Bir kamu hizmeti olan bilirkişilik, yargılamanın adil gerçekleştirilmesi için temel ve alt uzmanlık alanlarındaki bilimsel ve teknik bilgilerin tarafsızlık ilkesiyle aktarılmasıdır. Oysa günümüzde siyasi yandaşların ve ehliyetsiz kişilerin bilirkişi olarak atanmasıyla adaletin sağlanmasını engellemektedir.
- Toplumun güvenliği için yaşamsal önem taşıyan kamusal ve mesleki denetimler, siyasi iktidarın özelleştirme sevdasıyla ticarileştirilmekte ve halk sağlığı hiçe sayılmaktadır.
- İktidarın meslek örgütlerinin denetim yetkilerini kısıtlaması sonucunda meslek alanlarımızda etkin denetim mekanizmaları yetersiz kalmakta, bu durum mesleklerimizin itibarını zedelemektedir.
- Ülkemizde tüm kadınların gündeminde olan yaşam ve yaşama katılma hakkı meslek alanlarımızda da eşitsiz bir şekilde aleyhte artmaktadır.
- Cinsiyetçi politikalar sonucu meslektaşlarımız çalışma yaşamlarında ücret eşitsizliği ve cinsiyet ayrımcılığı gibi birçok engelle karşılaşmaktadır. Cinsiyet temelli farklı ücret uygulamalarının kaldırılması, eşit işe eşit ücret politikasıyla üretim süreçlerindeki konumlarına, sorumluluklarına ve eğitim düzeylerine uygun bir ücretin yaşama geçirilmesi gerekmektedir.
- Siyasi iktidar, muhalif sesleri susturmakta, meslek örgütlerinin demokratik faaliyetlerini engellemekte ve yasal haklarını törpülemektedir.

- Siyasi iktidarın dayattığı gerici ve piyasacı politikalar sonucu teknik eğitimdeki nitelik her geçen gün azalmaktadır. Plansız açılan üniversiteler ve yetersiz altyapı, genç meslektaşlarımızın geleceğini karartmaktadır. Eğitim, iktidarın rant ve oy hesaplarına kurban edilmektedir.
- Teknik eğitimin niteliği ülkemizde sürekli tartışılır hale gelmiştir. İktidarın dayattığı gerici dalga karşısında eğitim kurumları güvenilirliğini yitirmiştir. Öğrencileri -devlet ya da vakıf üniversitesi ayırmaksızın- potansiyel müşteri ve istatistiki birer veri olarak gören kurum ve kuruluşlar, ülkemizde bilimsel ve teknik eğitim başta olmak üzere niteliklerini kaybetmiştir.
- Siyasi iktidarın uyguladığı ayrımcı politikalar nedeniyle nitelikli eğitime erişimde büyük eşitsizlikler yaşanmaktadır. Emekçi ailelerin çocukları nitelikli eğitimden yoksun bırakılmakta ve geleceğe yönelik umutlarını yitirmektedir.
- Eğitim; üretim, yatırım ve istihdam planlamasından kopuk bir şekilde örgütlenmektedir. Yeterli altyapıya sahip olmayan, akademik kadrosu oluşturulmadan açılan üniversitelerde kontenjanlar boş kalmaktadır. Genç meslektaşlarımız üniversite hayatları boyunca öğrenme mücadelesi vermektedir. Genç mezunlar üniversite eğitimlerinin ardından uzun süreli işsizlik dönemleri ile karşı karşıya kalmaktadır. Her alanda olduğu gibi planlamadan yoksun bir şekilde uygulanan istihdam politikaları, ülkemizin ihtiyaçlarını karşılamakta yetersiz, yetişmiş nitelikli genç teknik elemanların istihdam edilmesinde başarısızdır.
- Hızla gelişen teknoloji ve dijitalleşme, mühendislik, mimarlık ve şehir planlama alanlarında yeni beceri ve yetkinlikler gerektirmektedir. Meslektaşlarımızın bu değişimlere ayak uydurabilmesi için sürekli mesleki gelişim olanaklarına erişimi kısıtlıdır.
- Küreselleşen dünyada mühendis, mimar ve şehir plancılarının ülke ekonomisinin kalkınmasında ve yaşam alanlarının geliştirilmesinde etkin rol alması iktidarın eğilimleri ile engellenmektedir.

- Şeffaf olmayan ihale süreçleri, keyfi uygulamalar ve denetimsizlik, meslek alanlarımızda yolsuzluğun ve haksız kazancın artmasına neden olmaktadır. Ancak demokratik bir hukuk devleti meslektaşlarımızın özgürce çalışabileceği, mesleki etik ilkelerini koruyabileceği ve ülke kalkınmasına etkin bir şekilde katkıda bulunabileceği bir ortamı sağlayabilir. Bu nedenle, demokrasi mücadelesi meslektaşlarımızın en temel sorunlarından biridir.
- Genç işsizliği, meslek alanlarımızın daraltılmasıyla tahammül edilemeyecek düzeye ulaşmıştır. Mesleklerimiz bugün değersizleştirilmekte ve genç meslektaşların çalışma yaşamına ve toplumsal hayata katılması giderek zorlaşmaktadır.
- Ülkemizde iş güvenliği uzmanlarının haklarını koruyacak mevzuat bulunmamaktadır. Çalışma süresi, izinler, ücretlerin belirlenmesi, mesleki gelişim, eğitimlerin yenilenmesi, atamalar, uzmanlaşma gibi temel sorunların aşılması yönündeki adımlar zorlukla atılmakta, Çalışma Bakanlığı bu duruma kayıtsız kalmaktadır. İş güvenliği uzmanı olarak görev yapan meslektaşlarımız, âdeta bir “günah keçisine” dönüştürülerek açlık sınırında ücretlerle çalıştırılmakta ve bu alanda işsizlik her geçen gün artmaktadır.
- Proje Müelliflerinin/Sorumlularının Mesleki Faaliyet Denetimleri, Araç Muayeneleri, LPG-CNGLNG Sızdırmazlık Denetimleri, Asansör Kontrolleri, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği, Yapı Denetimi gibi farklı alanları kapsayan denetim hizmetleri giderek kamusal niteliklerinden kopartılarak ticarileştirilmektedir.
- Türkiye’nin giderek demokrasiden uzaklaşması, hukukun üstünlüğünün yok sayılması, temel hak ve özgürlüklerin kısıtlanması, meslek örgütlerinin faaliyetlerini engellemekte, meslektaşlarımızın ifade özgürlüğünü kısıtlamaktadır.
- Ülkemiz tek adam rejimi altında bir uçuruma sürüklenmiştir. Tarikat ve cemaatler ülkenin sokaklarında şeriat sloganları atmakta, gün geçtikçe zenginleşmekte, sokaklar, mahalleler onların miras kavgalarına şahitlik etmektedir. Devletin kamusal hizmetlerden çekildiği her alanı tarikat ve cemaatler doldurmaktadır. Başta kadınlar ve çocukların geleceği

olmak üzere ülkemiz ciddi bir gericilik tehdidiyle karşı karşıyadır.

- Bu gericilik sarmalı kadınlara şiddet, dışlama, ikincilleştirme olarak dönüyor. Katillere cezalar verilmiyor, adil yargılama yapılmıyor. Türkiye bir kadın mezarlığı haline çevrilmiş durumdadır. Aile, eğitim, çalışma yaşamı, istihdam ve bütün toplumsal yaşamda açıkça görülebilen olumsuzluklar sonucunda kadınlar “ikinci sınıf meslektaş”, “ikinci sınıf yurttaş” olarak yeniden yapılandırılmaktadır.
- Ülkede mevcut iktidara muhalif her ses susturulmaya çalışılmaktadır. Gazeteciler, öğrenciler, siyasiler, belediye başkanları, sendika başkanları ve en geniş toplumsal kesimlerden siyasi iktidara muhalif olanlar, hapis hanelerde ağır cezalara mahkûm edilmiştir. Meslek örgütleri de bu baskıdan payını almaktadır; yasaklanan grevler, izin verilmeyen eylemler ya da yasal hakların törpülenmesiyle sistematik bir saldırıya maruz kalmaktadır.

4. Ülkemizdeki Gelişmelerin Mesleklerimize ve Örgütümüze Yansımaları

Cumhuriyet kazanımlarının birer birer tasfiye edildiği piyasacı dönüşümden, tüm yaşam alanlarımızın yanı sıra mühendislik-mimarlık uygulamaları, mühendislerin, mimarların ve plancılarının sosyal konum ve koşulları da doğrudan olumsuz biçimde etkilenmiştir.

Günümüzde mühendislik, mimarlık ve şehir planlama başta olmak üzere birçok alanda büyük ve köklü sorunlar hayatımızı kuşatmıştır. Plansızlık, üretimsizlik, işsizlik, yoksulluk, güvencesizlik, açlık ve sefalet koşulları ülkemizi teslim almıştır. 1980’li yıllardan itibaren imalat sektöründe başlayan özelleştirme dalgasıyla, kamuya ve halka ait olan varlıklarımız devletin elinden çıkarılarak sermayenin dizginsiz sömürüsüne ve yağmasına açılmıştır. Sanayi, tarım, enerji, madencilik, bilişim, iletişim altyapısı, denizcilik, doğal çevre yeni sömürgecilik kısılcacı altındadır. AKP’nin “yerli ve milli teknoloji” söylemi bu bağımlılık ilişkilerini gizlemeyi amaçlamaktadır. Serbestleştirme ve özelleştirmeler, üretim ile ihracatın ithal girdilere bağımlılığı,

emperyalizmin belirlediği uluslararası iş bölümünün dayattığı fason üretim, finansallaşma ile iktidarın kuralızsızlaştırma ve rant uygulamaları ülkemizi sanayisizleştirmiş, tarım ürünlerinde kendimize yeterliliği bitirmiş ve ithalata bağımlı kılmıştır.

Pandemiler, depremler, orman yangınları, işyeri yangınları, seller, toprak kaymaları, madenlerdeki göçükler; iş, kadın, trafik, tren cinayetleri ve tüm diğer felaketlere “fıtrat” denerek, ülkenin yetişmiş mühendisleri, mimarları ve plancıları göz ardı edilerek çağdışı nedenlere bağlanmaktadır.

Bir afet ülkesi olmamıza karşın daha fazla önem verilmesi gereken mühendislik, mimarlık ve planlama hizmetleri birer prosedür haline getirilmiştir. Merkezi politikalardan yerel uygulamalara kadar birçok alanda bilim ve teknik dışlanmış, mesleklerimiz yok sayılmıştır. Ülkemizin temel sorunlarının çözümünün de afetlere karşı dirençli kentleşmenin, tarımsal ve sınai üretimin, tarihi, kültürel ve doğal alanların korunmasının, toplumsal kalkınmanın da anahtar gücü olan mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı meslekleri âdeta gözden çıkarılmıştır.

Birçok afetin ve işçi sağlığı-iş güvenliği alanıyla ilgili alınmayan önlemlerin toplumsal yıkım, cinayet ve âdeta toplu katliamlara dönüşmesine neden olan kamusal hizmet ve denetimlerin tasfiyesi, fason ve esnek üretim ile rant eksenli sermaye birikimi düzenlemeleri, mühendisliği, mimarlığı, şehir plancılığını ve dolayısıyla meslek örgütlerimizi doğrudan etkilemektedir. Mesleklerimiz eğitimden başlayarak niteliksizleşme, meslektaşlarımız ise yoksullaşma ve işsizlik kısıncındadır. İlk ve orta-öğretimden başlayarak eşit, laik ve bilimsel eğitimin tasfiyesi, plansız programsız yeni üniversite, fakülte ve bölümlerin açılması, eğitim ve uygulamada eşitsizlikle vasıfsızlaşma sorununu derinleştirmiştir.

Ülkemiz, toplumsal yaşamın her alanını kuşatan çoklu krizlerin etkisi altındadır.

Bir yandan hepimizin yaşamını derinden etkileyen ağır ekonomik kriz koşulları, diğer yandan hukukun siyasallaştığı, parlamentonun etkisizleştirildiği, Anayasa’nın askıya alındığı, aklın ve bilimin yerini hurafelerin; liyakatin yerini ise parti sadakati anlayışının aldığı, her alanda çeteleşmenin yaygınlaştığı bir tabloyla karşı karşıyayız.

Derinleşen yoksulluk ve işsizlik artık istisna değil, milyonların gündelik yaşamının bir parçası haline gelmiştir. Sağlık, eğitim, barınma, beslenme, ısınma gibi en temel haklara zorlukla erişilirken açlık sınırının altında yaşayan yurttaşlarımızın sayısı her geçen gün artmaktadır.

Bu acı tablodan mühendis, mimar ve şehir plancıları da payını fazlasıyla almaktadır. Mesleklerimizin kamusal niteliği yok sayılmakta; bilimsel bilgi ve tekniğin yerini kâr ve rant politikaları almaktadır.

Kentlerimiz plansızlıkla, doğamız talanla, emeğimiz güvensizlikle karşı karşıyadır.

Bir dönemin en gözde mesleklerinden olan mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı artık diplomalı işsizliğin, zorunlu yurtdışı göçünün sembolü haline gelmiştir. Oysa ürettiğimiz bilgi ve teknik, ülkemizin kalkınması, halkımızın gönenci ve mutluluğu için vazgeçilmezdir. Demokratik, eşit ve adil bir düzende mesleğimizin toplum için taşıdığı değer daha da anlamlı hale gelecektir.

Enerjiden madenciliğe, iletişimden altyapıya, sanayiden tarıma, doğal ve kültürel varlıkların korunmasına kadar birçok alanda gelecek kuşaklara karşı sorumluluk taşıyoruz. Unutulmamalıdır ki mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı birikimini göz ardı eden bir ülke, geleceğini de göz ardı etmiş demektir.

Bugün artık iş güvencesine sahip olmamak, çalışma koşullarının giderek ağırlaşması, yetersiz ücret, işsizlik tehlikesi, sigortasız çalıştırılma, fazla çalıştırma, iş saatleri ihlali, sosyal hak ve özlük hakkı ihlalleri, insan onuruna yaraşır emeklilik sürecini yaşayamama ortak sorunumuz haline gelmiştir.

Kamuda çalışan meslektaşlarımız düşük ve eşitsiz ücret, sözleşmeli istihdam, ekonomik, sosyal ve özlük hakkı kayıpları ve liyakatsiz atamalar gibi sorunlarla yüz yüzedir.

Özel sektörde çalışan meslektaşlarımızın tamamına yakını yatırımların durması, projelerin iptal edilmesi, reel sektörün tıkanması gibi sorunlardan etkilenmektedir.

Teknik eleman emeğinin niteliksizleşmesi, emeğine yabancılaşma gibi ana başlıklar günümüzün teknik eleman alanında önemli bir sorunu haline gelmiştir.

Kapitalist üretim ilişkileri, emek süreçlerini dönüştürerek işçi sınıfının farklı kesimlerinde yabancılaşmayı derinleştirmektedir. İşçi sınıfının bir parçası olan ücretli çalışan meslektaşlarımızda bu süreçten muaf değildir. Teknolojik gelişmelerin hızlanması, emeğin metalaşması ve meslek alanlarımızda uzman tanımlamalarıyla iş bölümünün değişmesi meslektaşlarımızın yaratıcılıklarını ve mesleki özerkliklerini kaybetmesine yol açmaktadır.

Serbest çalışan, küçük büro ve atölye sahibi meslektaşlarımızın pek çoğu artan maliyetler, iş hacminin azalması, artan borç yükü nedeniyle işyerlerini kapatmak zorunda kalmaktadır.

Genç meslektaşlarımız büyük oranda işsizlikle, umutsuzlukla ve gelecek kaygısıyla baş başadır. İş bulabilen üyelerimizin ezici bir çoğunluğu meslek alanları dışında çalışmak zorunda kalmaktadır.

İktidarların yarattığı bu keşmekeşe karşı kamuculuk, laiklik, emek, bilim, teknik ve bağımsızlıktan yana bir mücadele hattı başta TMMOB olmak üzere tüm emek ve meslek örgütlerinin sorumluluğundadır. Ülkemize yaşatılan tüm olumsuzluklar geniş kitleler tarafından sorgulanmakta ve başka bir dünya özlemi de oluşmaktadır. Kamucu, sömürsüz, savaşırsız, barışçı seçenek ve yaşam ortadadır. TMMOB, ülkemizde ve dünyada bu tek doğru insani alternatifi yanındadır.

Yıllardır yaşamın her alanıyla ilgili, Birliğimizin ve meslektaşlarımızın ürettiği kamucu yaklaşımlar toplumda büyük bir karşılık bulmaktadır. Şimdi bu etkiyi büyütme zamanıdır. TMMOB örgütlülüğü tüm bu süreçlerde toplumsal konumu ve mesleki-teknik birikiminin gereğini yerine getirecek biçimde sorumluluk üstlenmekten kaçınmayacaktır.

TMMOB, faaliyetlerini, ülke, halk, meslek, meslektaş sorunları ile genel olarak siyaset arasındaki ilişki bütünlüğünü gözeterek yürütecektir. Ülkedeki ekonomik krizden çıkmak, meslektaşla-

rimızın maruz kaldığı sorunları çözmek, mesleklerimizin saygınlığını artırmak için bütünlüklü bir mücadele çizgisi izleyecektir.

TMMOB çalışmalarını, 1970'lerde Teoman Öztürk ve arkadaşlarının elbirliğiyle yarattıkları antiemperyalist, demokratik, halkçı, toplumcu gelenek ile Birliğimizin sonraki ve yakın dönemlerde geliştirdiği bütün değerlerin ifadesi olan demokratik duruşumuzun kararlılığıyla, örgüt iradesinin yol göstericiliğinde yürütecektir.

TMMOB çalışmalarını, dünyanın, ülkemizin, insanımızın, mesleklerimizin ve meslek örgütlerimizin içinde bulunduğu yeni koşullarda, kamu kurumu niteliğinde kamusal hizmet ve denetim işlevli özerk bir meslek kuruluşuna, mesleki demokratik bir kitle örgütüne düşen mesleki-toplumsal görevlerin büyüklüğü ve sorumluluklarının bilinciyle olarak sürdürecektir ve aşağıdaki alanlarda çalışmalar yaparak mühendislerin, mimarların şehir plancılarının mücadelesini yükseltecektir.

5. Eğitim, Staj ve Meslek İçi Eğitim

5.1) Akademik Eğitim

Ülkemizde eğitimin köklü, yapısal ve politik sorunları olduğu saptaması hem Birliğimiz tarafından hem de eğitim emekçileri tarafından yapılmakta, çocuklarımızın ve gençlerimizin geleceğini şekillendiren eğitim kurumlarının niteliği ve eğitim kurumlarındaki gericileşme herkesi kaygılandırmaktadır.

Sanayide, kentleşmede ve tarımda planlı kalkınmadan, bilimin ve teknik bilginin kamu çıkarları için kullanılmasından yana olan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, bilimin ve bilginin üretildiği yer olan üniversitelerin ve teknik eğitimin verildiği mühendislik, mimarlık ve şehir planlama bölümlerinin durumunu yakından takip etmektedir.

Yükseköğretimin kalkınma hedefli bir planlamayla yapılandırılmaması, özellikle mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı bölümlerinin sayısının ve ilgili programlardaki kontenjanların kontrolsüz artışı, nitelikli eğitimden uzaklaşmanın yanında işsizlik sorununun da katlanarak büyümesine yol açmaktadır. Genç işsizliği, yalnızca bir mesleki sorun değil, ülkenin genel

ekonomi ve istihdam politikalarının bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda, mesleki istihdamın kalıcı olarak artırılması için yalnızca kamuda kadro açmak değil, aynı zamanda eğitim planlamasını merkezi bir düzene oturtmak, meslek odalarının yetkisini güçlendirmek ve katma değeri yüksek AR-GE yatırımlarını teşvik etmek zorunluluk haline gelmiştir.

MMŞP eğitiminin niteliği, ülkemizin sanayileşmesi ve kalkınmasında temel unsurlardan biridir. Doğal kaynakların daha verimli kullanımı, ülkenin üretim modelleri ve buna bağlı olarak üretilen ürünlerin niteliği ile ekonomik değerinin artması, MMŞP hizmetlerinin sağlanmasında doğanın korunması ve toplum yararının öncelenmesi, ancak bu hedefleri gözetken bir eğitim ortamında yetişmiş, çağın gerektirdiği bilimsel-teknik bilgi ve becerilerle donanmış nitelikli öğretim görmüş kişilerce gerçekleştirilebilir.

Yükseköğretimde giderek yaygınlaşan nicelik odaklı anlayış, öğretim yerine öğrenim odaklı bir yaklaşımın gelişmesini engellemektedir. Üniversitelerdeki teknik, sosyal ve kültürel altyapı eksikleri, çağın gereklerine uygun yeterli sayıda laboratuvarların olmayışı MMŞP eğitiminin niteliğinde ciddi kayıplara yol açmaktadır.

Akademik özerklik ve bağımsızlığın zayıflatılması, akademik kadroların nitelik ve sayıca yetersizliği, liyakate dayalı olmayan ünvanların dağıtılması da bu sorunu derinleştirmektedir. Sonuç olarak genç meslektaşlarımız, yeterli bilimsel ve teknik bilgiye sahip olmadan mezun edilmekte; üniversite ve fakülteler arasındaki nitelik farkları, meslektaşlarımızı hem iş arama dönemlerinde hem de çalışma yaşamında olumsuz etkilemektedir.

Üniversite ve bölüm sayısının plansız biçimde artırılması, eğitim niteliğinin düşmesine ve mesleki yeterliliklerin zayıflamasına yol açmıştır. Her yıl on binlerce MMŞP mezun olmakta, ancak istihdam alanları bu mezunların çok gerisinde kalmaktadır. Bu çelişki, yalnızca yeni mezun meslektaşlarımızın iş bulma süresini uzatmakla kalmamış, genç meslektaşlarımızı düşük ücretli, güvencesiz ve meslek dışı işlere mahkûm etmiştir. Sonuç olarak meslektaşlarımızın emeği değersizleşmekte, genç kuşakların umutları ve mesleki motivasyonları örselenmektedir.

Eğitim politikaları nicelik yerine niteliği önceleyen bir anlayışla yeniden düzenlenmelidir.

İstihdam ve eğitim politikalarının birbirinden bağımsız yürütülmesine son verilerek, bu iki alan merkezi bir planlama dahilinde bütüncül olarak ele alınmalıdır.

Bu planlama çerçevesinde istihdam alanları ve sayıları bilimsel metotlarla ve bütünlüklü olarak saptanmalı; mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı programlarının kontenjanları buna uygun olarak tanımlanmalıdır. Üniversitelerde yeni bölümlerin açılmasında, bölüm kontenjanlarının ve YKS taban puanlarının belirlenmesinde TMMOB ve bağlı Odalarının görüşleri alınmalıdır. Bölüm, program ve kontenjan planlaması ile uygulamaya ve gerçekleştirmeye ilişkin bilgiler, şeffaf ve sayısal verilerle desteklenmiş dönemsel raporlarla kamuoyuna açıklanmalıdır.

Araştırma ve Geliştirme faaliyetlerine bütçeden ayrılan payın uluslararası standartlara uygun olarak ciddi ölçüde artırılması, yeni mezunlar başta olmak üzere meslektaşlarımıza daha fazla AR-GE yapma fırsatları yaratılmasını ve istihdam alanlarının genişletilmesini sağlayacaktır.

Üniversite ve bölümlerin akademik kadroları ve çalışma koşulları, teknik altyapı ve laboratuvar olanakları çağın gerektirdiği bilimsel ve teknik ölçütlere koşut biçimde iyileştirilmelidir.

Akademik kadroların nitelik ve sayıca artırılmasının yanı sıra akademik çalışmalarda, atamalarda, yükseltmelerde ve ünvanlarda yeterlilik ve liyakat esas alınmalıdır.

Öğretim ortamlarında öğrencilerinin çalışma yaşamında kullanacağı güncel bilişim uygulamalarına ve yazılımlara, meslek alanlarıyla ilgili uygulama ve üretim araçlarına erişiminin kolaylaştırılması sağlanmalıdır.

Meslek alanlarımızla ilgili lisans ve lisansüstü programlarının akreditasyonunda Odalarımızın temsiliyeti artmalı ve akreditasyon süreçlerinde Odalarımız da söz sahibi olmalıdır.

Yeterli sayıda ve nitelikte öğretim kadrosu, çağdaş teknik altyapısı ve laboratuvarları olmayan fakülteler/bölümler kapatılmalıdır.

Üniversitelerde kalite denetiminin zorunlu tutulması; mesleklerimizle ilgili bölümlerde/programlarda meslek alanlarımızın yetkili kuruluşlarınca (MÜDEK, ZİDEK, MİAK, TAPLAK) akreditasyonu zorunlu hale getirilmelidir.

Mesleklerimizi doğrudan etkileyen hızlı teknolojik gelişmeler, bilişim ve iletişim alanındaki yenilikler, yeni malzemelerin ortaya çıkışı, meslek alanlarımızın eğitimi ve uygulama alanlarını kökten dönüştürmekte; üniversite eğitimi ile saha uygulamaları arasındaki farklılıklar mesleki yeterliliği olumsuz etkilemektedir. Bu bağlamda, öğretim izlenceleri (müfredat) kamusal hizmet bakışıyla çağın gereklerine ve toplumsal gereksinimlerine uygun olarak ve TMMOB'ye bağlı Odaların görüşleri alınarak belirlenmelidir. Öğretim izlenceleri, meslek alanlarının özgünlükleri gözetilerek etik değerler ve meslek etiği, afet yönetimi, meslek alanıyla ilgili güncel yasal düzenlemeler, sürdürülebilirlik, toplumsal cinsiyet eşitliği, güncel teknolojik gelişmeler ve güncel teknolojilerin meslek alanında kullanımı, dijital dönüşüm ve dijital üretim, ekonomik okuryazarlık, mesleki hukuk, özlük hakları gibi konuları içerecek biçimde güncellenmelidir.

TMMOB ve bağlı Odaları, mühendis-mimar-şehir plancılarının yetiştiği üniversitelerin bilimsel, demokratik, özerk, katılımcı, planlamaya dayanan, halkın gereksinimleri ve çağdaş teknolojik gelişmeler temel alınarak niteliği ve müfredatı geliştirilmiş, aralarındaki eşitsizlikleri olumlu yönde giderilmiş, teknik elemanların teknik eğitim gereksinimlerini yaşam boyu sağlayacak ve yalnızca kamusal bir hizmet verecek biçimde yeniden yapılandırılmasının mücadelesini vermektedir.

Eğitimi almadığı halde sahte diploma kullanımı, kiralık diploma kullanımı ve liyakatsiz şekilde işe alımlar nedeniyle toplumumuzun büyük bir çoğunluğunda kamu kurumlarına güvensizlik oluşmuştur. TMMOB tüm bu süreçlerin takipçisi olmaya, meslektaşlarımızın onurunu korumak amacıyla gerekli çalışmaları yapmaya ve halkı bilgilendirmeye devam edecektir.

TMMOB ve bağlı Odaları, mesleklerimizin geleceğini güvence altına almak ve MMŞP hizmetlerinde toplum yararını gözetmek hedefiyle mesleğinde yeterli, liyakat sahibi mühendis, mimar ve şehir plancılarının yetişmesi için üniversite, sanayi ve hizmet kesimleri ve ilgili kamu kurumlarına yönelik girişimlerde

bulunmaya devam edecek ve ilgili sorunları gündemde tutarak çalışmalar yürütecektir.

TMMOB ve bağlı Odaları, mühendislik-mimarlık-şehir planlama mesleklerinin geleceğini şekillendirmek için teknolojik, toplumsal, kültürel ve demografik değişimlere uygun öngörülü bir duruş sergileyerek sanayi, eğitim ve istihdam politikalarının yapımcıları ve ülke yöneticilerinin bütünlüklü yaklaşımı benimsemesi için mücadelesini sürdürecektir.

TMMOB ve bağlı Odaları, meslektaşlar arasındaki yüksek genç işsizliği oranının, ülkenin köklü yapısal, ekonomi ve istihdam politikalarının bir sonucu olduğunu görünür kılmak üzere mücadelesini kararlılıkla sürdürecektir.

Bu mücadele, mesleklerimizin toplumsal yarara uygun, nitelikli ve bağımsız bir zeminde geleceğe taşınması için zorunludur.

5.2) Staj

Öğrencilerin derste kazandığı teorik bilgilerin özümsemesi, üretim-eğitim ilişkisinin belirli ölçülerde de olsa sağlanması, öğrencilerin henüz okurken üretimle ve uygulamayla tanışması, beceri odaklı yetkinliklerin kısmen de olsa kazanılması, edinilen bilginin pratik yaşama ve uygulamaya geçirilmesi açısından mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı eğitiminde stajın önemli bir yeri olduğu bilinmektedir.

Ancak mühendis, mimar ve şehir plancısı adayları, eğitimlerinin zorunlu bir parçası olan staj süreçlerinde ciddi hak kayıplarıyla ve sömürüyle karşı karşıya kalmaktadır. Öğrenciler çoğu zaman ücret almadan, bazen yalnızca yol ve yemek desteğiyle, bazense hiçbir maddi karşılık almadan çalıştırılmakta, mesleki gelişimlerine katkısı olmayan angarya işlere yönlendirilmektedir. Bunlara ek olarak işyerlerindeki iş güvenliği önlemleri yetersiz kalmaktadır. Tüm bunlar, genç meslektaşlarımızın meslek onuruyla bağdaşmayan koşullarda staj görmesine neden olmaktadır.

Üniversite ve bölüm sayısının, öğrenci kontenjanlarının hızla artmasına karşın staj yeri olanaklarının aynı ölçüde gelişmemesi, öğrenci üyeler için ciddi bir sorun haline gelmiştir.

Öğrenciler staj yapacak yer bulmakta zorlanmakta, bu zorluğa bir de staj yeri ararken torpil ve insan kayırma eklenmektedir. Stajların amaçlandığı ölçüde yararlı ve verimli olmaması, işyerlerindeki staj sorumlularının ilgisizliği ya da bilgi ve deneyim bakımından yetersizliği öğrencilerin nitelikli deneyim edinmesini engellemekte; mesleğe adım atarken güvensizlik duygusunu artırmaktadır.

Tüm bunlar öğrencilerin mesleki gelişimlerini olumsuz etkilemekte, öğrencilerin mesleğe hazırlığını zayıflatmaktadır.

Üniversiteler, sanayi, meslek alanlarımızla ilgili kamu kurumları ve ilgili bakanlıklar staj süreçlerini saydam, nitelikli ve öğrencilerin haklarını koruyacak biçimde düzenlemekle yükümlüdür. Staj uygulamaları, meslek odalarıyla işbirliği yapılarak kâğıt üzerinde kalmayacak biçimde güçlendirilip zorunlu hale getirilmeli, meslek alanlarımızdaki staj süreleri en az 60 işgünü olacak biçimde yapılandırılmalıdır.

İşyerleri, stajyerlerin özlük haklarını eksiksiz sağlamalı, stajyerlere çalışma ortamının gerektirdiği İSG ekipmanlarını vermelidir. Devlet, işyerlerinin bu yükümlülüklerini yerine getirdiğini izleyen ve denetleyen mekanizmaları işletmelidir.

Stajyerlere nitelikli çalışma koşulları ve eğitim sağlayan kuruluşlara ilgili kurum/kuruluşlar tarafından vergi indirimi ya da teşvikler sağlanmalı; teşvik uygulamalarının ticari fayda olarak değil, öğrencilerin yararına işletilmesinin takibi yapılmalıdır.

Odalarımızca meslektaş adayı öğrencilere staj yerleri ilanlarının duyurulacağı iletişim ortamları kurulmalı. Oda üyeleriyle ve üyelerin firmalarıyla protokoller yapılarak düzenli staj kontenjanı oluşturulması konusunda çalışmalar yürütülmelidir.

TMMOB, Mühendislik, Mimarlık ve Şehir Plancılığı Eğitimi ve Staj Çalışma Grubu'nu sürdürerek görüşleri ve katkılarıyla stajyer haklarının güvence altına alınması için gerekli yasal ve kurumsal düzenlemelerin yapılması, denetimlerin artırılması, öğrencilerin staj yeri bulmada yaşadığı zorluklara çözüm getirebilmesi ve kamuoyunun bu konuda bilgilendirilmesi amacıyla çalışmalar yürüterek girişimlerde bulunmaya devam edecektir.

5.3) Meslek İçi Eğitim ve Belgelendirme

Meslek içi eğitim, meslek sahibi bir bireyin mesleki gelişimini sağlamak, gereksinimlerini ve taleplerini karşılamak amacıyla düzenlenen eğitimlerin bütünüdür.

TMMOB, meslek içi eğitimin önemine her koşulda dikkat çekerek, toplumun çağdaş uygarlığın gerisinde kalmasının engellenmesi için eğitim sistemlerinin değişen ve gelişen koşullara ayak uydurması ve bireylerin sürekli kendini yenilemesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Birliğimiz, meslek içi eğitimin çerçevesini “TMMOB ve Mesleki Odaları bu bilinçten hareketle mesleğin uygulanmasında kasıtlı veya kasıtsız; yanlış, kusurlu, yetersiz ürün ve uygulamaların ortadan kaldırılması veya en aza indirilmesi konusunda gerekli tüm çabayı gösterir, bu hususta gerekli her türlü yasal, idari, mesleki, eğitsel girişimleri düzenler, gerekli kurumları ve mekanizmaları oluşturur” şeklinde belirlemiştir.

Gelişen bilim ve teknik; mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı mesleklerinin tekdüze bir biçimde icra edilmesinin olanaklı olmadığını ortaya çıkarmıştır. Meslektaşların, adil ve eşit olmayan sistem içinde, bilgi ve donanım açısından yetersiz kalabildiği saptamasıyla TMMOB’nin meslek içi eğitimde kamu yararını gözetme anlayışına dikkat çekilir. Birliğimizin, meslektaşlarının bu tür olumsuzluklardan etkilenmemesi için meslek içi eğitimler düzenlemesi, meslektaşlar ve meslek odası arasındaki dayanışmayı geliştirmesi açısından da bir kamusal sorumluluktur.

Mesleklerimizi doğrudan etkileyen hızlı teknolojik gelişmeler, bilişim ve iletişim alanındaki yenilikler, yeni malzemelerin ortaya çıkışı, meslek alanlarımızın eğitimi ve uygulama alanlarını kökten dönüştürmektedir. Türkiye’de üniversiteler ile sanayi ve çalışma yaşamı arasındaki kopukluk, bu değişime uyum sağlamayı zorlaştırmaktadır. Gerek eğitimde vizyon eksikliği gerekse de toplumsal çıkarları gözetken planlı kalkınma ve istihdam anlayışının olmayışı, eğitim ve sanayi politikalarının kamusal denetimden uzak olması, meslek alanlarımızın çağa uygun gelişimini kısıtlamakta, üniversite eğitimi ile saha uygulamaları arasındaki farklılıklar mesleki yeterliliği olumsuz etkilemektedir.

Bilim ve teknoloji hızla gelişirken meslek alanlarımızla ilgili bilgilerimiz de hızla eskimekte özellikle bilişim ve iletişim teknolojileriyle gelen değişime uyum sağlamak zorluklar yaşanmaktadır. Bir yandan mesleki bilgilerimizin güncel tutulması gerekirken öte yandan mesleklerimizi ilgilendiren yasal düzenlemeler (mevzuat) sürekli değişmekte, meslektaşlarımız bu değişiklikleri yeterince izleyememekte, düzenlemelerin gerektirdiği uygulamalarda aksaklıklar olabilmektedir.

Birliğimizin bu konulara ilişkin bütünlüklü bir bakış açısı geliştirmesi ve kamuoyunu bu konularda bilinçlendirmesi zorunludur. Bilgi birikimi toplum yararına yönlendirilerek meslek alanlarımızın geleceği, piyasanın dar çıkarlarına terk edilmemeli, kamusal gereksinimler ve demokratik planlama anlayışı doğrultusunda güvence altına alınmalıdır.

TMMOB ve bağlı Odaları, üyelerinin mesleki gelişimini ve güncel teknolojilere uyumunu desteklemekte ana sorumluluk sahibidir; ancak son yıllarda mesleki yeterlilik ve akreditasyon süreçleri Odaların rolünü daraltmakta, bunun sonucunda üyeler bağımsız meslek örgütlerinden değil, piyasadaki dış kurumlardan belgeler almaktadır. Bu yaklaşım, üyelerin sürekli eğitim gereksinimlerini karşılamada yetersiz kalmanın ötesinde mesleğin özerkliğini de zedelemektedir.

TMMOB ve bağlı Odaları, hem mesleklerimizin geleceğini güvence altına almak hem yeni mezunları mesleğe hazırlamak hem de toplumun nitelikli mühendis, mimar ve şehir plancılığı hizmeti almasını sağlamak üzere meslek içi eğitimlerin sağlanmasında ve bu eğitimlere dayalı belgelendirmede etkin olmak zorundadır. Meslek odalarımızın kendi meslektaşlarını yetkinliklerine göre belgelendirme ve yetkilendirme hakkı vardır.

Mesleki ve teknik bilgiye erişime Odalarımız tarafından sağlanan kolaylığın, meslek alanlarına ve meslektaşına yansımalarının ölçütü, alınan eğitimin bir ölçümleme uygulamasına tabi tutularak belgelenebilir.

TMMOB ve bağlı Odaları, meslek içi eğitimlerin çağın gerektirdiği yöntemlerle ve güncel gereksinimleri karşılayacak içerikte sürekli kılınmasını sağlarken üyelerinin mesleki yeterliliklerinin kanıtı olan belgelendirme işlemlerini de yerine getirir.

Odalarımızda teorik sınav veya uygulama sınavı gibi ölçme uygulamaları her eğitim programında olmasa da çoğunlukla yapılmaktadır. Ölçümleme yapılan meslek içi eğitimlerin belgelendirilmesiyle meslektaşların nitelikleri Oda sicillerine işlenebilmekte, Odaların tuttuğu kayıtlar çalışma yaşamında kullanılabilmektedir.

Günümüzde öğrenmenin doğası değişmiştir. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin sağladığı olanaklarla çevrimiçi öğrenme platformlarının gelişimi, dijital içeriklerin yaygınlaşması gibi etmenler, öğrenmenin doğasını etkilemektedir. Her bireyin öğrenme tarzı farklıdır ve öğrenme gereksinimleri kişiseldir. Bu nedenle, öğretim yöntemleri ve öğrenme ortamları, bireylerin farklı gereksinimlerine uygun olarak esnek olmalıdır.

Meslek içi eğitimlerde daha etkin rol üstlenilerek eğitim kapsam ve içeriklerinin güncel gereksinimlere uygun olarak geliştirilmesi ve eğitimlerin yaygınlaştırılması sağlanır. Meslek içi eğitimlerin, kapsam ve içeriklerine göre şube ve temsilciliklerde yüz yüze olmasının yanı sıra çevrimiçi ortamlarda ya da öğretim yönetim sistemleriyle gerçekleştirilmesine önem verilir.

Meslek içi eğitimler aracılığıyla mesleki etik ve standartlara uygunluk denetimlerinin düzenli ve belgelenmiş biçimde sürdürülmesi konusunda çalışmalar yürütülmelidir.

Meslek alanlarını etkileyen yeni teknolojiler ve eğilimlerle ilgili eğitimler ve seminerler düzenlenerek meslektaşlarımızın meslek alanlarımızla ilgili güncel gelişmeleri takip etmesi sağlanır.

6. Çalışma Yaşamı

Ülkemizdeki çoklu kriz ortamında iş güvencesine sahip olmamak, çalışma koşullarının giderek ağırlaşması, yetersiz ücret, işsizlik tehlikesi, sigortasız çalıştırılma, fazla çalıştırma, iş saatleri ihlali; sosyal hak ve özlük hakkı ihlalleri, insan onuruna yaraşır emeklilik sürecini yaşayamama ortak sorunumuz haline gelmiştir.

Mesleklerimizi uygulama alanları gün geçtikçe daraltılmakta, mesleklerimizin kamusal içeriği boşaltılmaktadır. Ülkemizin mühendislik altyapısı ve üretim yeteneği aşındırılmaktadır.

Kamuda çalışan meslektaşlarımız düşük ücret, ekonomik, sosyal ve özlük hakkı kayıpları, sözleşmeli istihdam ve liyakatsiz atamalar gibi sorunlarla yüz yüzedir.

Özel sektörde çalışan meslektaşlarımızın tamamına yakını yatırımların durması, projelerin iptal edilmesi, reel sektörün tıkanması gibi sorunlardan etkilenmektedir. Güvencesizlik ve mobbing altında çalışmaktadırlar.

Serbest çalışan, küçük büro ve atölye sahibi meslektaşlarımızın pek çoğu artan maliyetler, iş hacminin azalması, artan borç yükü nedeniyle işyerlerini kapatmak zorunda kalmaktadır.

Genç meslektaşlarımız büyük oranda işsizlikle, umutsuzlukla ve gelecek kaygısıyla baş başadır.

İş bulabilen üyelerimizin ezici bir çoğunluğu meslek alanları dışında çalışmak zorunda kalmakta, görece iyi eğitim alan köklü üniversitelerden mezun olan genç meslektaşlarımızın önemli bir kısmı ile deneyimli birçok meslektaşımız geleceğini yurtdışında aramaktadır.

Yıllarca kamusal hizmet üretmiş olan meslektaşlarımız, emekli olduklarında insan onuruna yakışmayan maaşlarla yaşam mücadelesi vermektedir. Emekli meslektaşlarımızın deneyimlerinden yararlanmak yerine, onları sistem dışına iten bir anlayış hâkim durumdadır.

İşsizlik, esnek çalışma, güvencesizlik, sağlıksız çalışma koşulları verecek ücret kaybı gibi sorunlar set ümmeslektaşlarımızı tehdit ediyor.

Tüm bu tablo gösteriyor ki bilimi, planlamayı ve kamusal üretimi dışlayan, emeği değersizleştiren politikalar sürdürülürse mesleki sorunlarımız daha da büyüyecektir.

6.1) Ücretli Çalışan MMŞP

Emek ve insan odaklı, güvenceli bir çalışma yaşamı ve güvenceli bir gelecek; mühendis, mimar ve şehir plancıları dahil bütün emekçiler için temel haktır.

Ücretli çalışan meslektaşlarımız, her geçen gün acımasızlaşan, sömürünün ve baskının arttığı koşullar altında hizmet üretmeye çalışmaktadır. Çalışma alanları esnek, güvencesiz ve kuralsız hale getirilmiş, örgütlenme hakları engellenmiştir. Açlık sınırı ve civarında ücretlerle çalışmaya zorlanan meslektaşlarımız, yaşamlarını sürdürmekte ve mesleklerini icra etmekte zorlanmaktadır.

Ülkemizde mühendis, mimar ve şehir plancısı (MMŞP) meslek alanlarında artan güvencesiz, parçalı ve düşük ücretli istihdam biçimleri, özellikle genç meslektaşlarımızın meslek hayatına başlangıç koşullarını zorlaştırmakta, mesleki etik ve teknik sorumlulukları tehlikeye atmaktadır. «Kayıtdışı» ve standart dışı çalışma koşulları yaygınlaşmış olup bu durum hem kamu hizmetlerinin hem de özel sektördeki teknik hizmetlerin kalitesini düşürmektedir.

Özel sektördeki ucuz işgücü çalıştırma eğilimi, mühendis, mimar ve şehir plancısı meslektaşlarımızı düşük ücretlere mahkûm etmekte, bu durum hem meslek onurunu zedelemekte hem de nitelikli hizmet sunumunu engellemektedir.

MMŞP hizmetleri, ilgili uzmanlık eğitimlerinden geçen ve deneyimli kişilerce sağlanmalıdır. Mesleklerimizin saygınlığı ve güvenirliğini olumsuz etkileyen, meslektaşlarımız arasında yetki kargaşası yaratan yaklaşımlardan kaçınılmalıdır.

MMŞP'lerin güncel bilgilerle ve saha deneyimiyle uzmanlaşmaları, mesleki yeterlilikleri izlenmeli ve denetlenmelidir. Bu nedenle meslektaşlarımızın mezun olmalarının ardından güncel mesleki gelişmelerin gerektirdiği farklı uzmanlıklar için Odalarımızca meslek içi eğitimlerin düzenlenmesine ve bu yolla üyelere yeterlilik kazandırılmasına devam edilmelidir.

TMMOB Serbest Müşavirlik Mühendislik ve Mimarlık Hizmetleri ve Büro Tescil Belgesi Yönetmeliğinin her meslek grubunun mesleki çalışma alanları ve yeterliliklerine göre güncel akademik ve teknik yönleriyle ele alınıp çağın gereklerine göre düzenlenmesi konusunda çalışmalar yürütülmelidir.

Odalarımız aracılığıyla meslek dışı çalışan MMŞP'lerin kendi adlarına büro açmaları ve uygulama yapmaksızın imza atarak faaliyet göstermelerine izin verilmemeli ve denetimini sağlamaya yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

Meslektaşlarımız özellikle tüm yapı üretimin sürecinde; inşaatlarda, şantiye sahalarında ve ofislerde, projelendirme, kontrol etme, onay ve denetim sürecinde sabit bir imalat yerinin olmaması, şantiyelerin belirli sınırlılıklar ve yüksek riskler içermesi, her projenin geçici olması nedeniyle sürekli bir belirsizlik ve güvencesizlik içinde çalışmaktadır.

Teknik elemanların, taşeron çalışmanın hüküm sürdüğü şantiyelerde, haftanın altı günü geç saatlere kadar süren mesailer ve karşılıksız kalan emekle yoğrulan yaşamları, iş-yaşam dengesini bozmakta, aşırı stres ile de fiziksel ve ruhsal açıdan sağlıklarını olumsuz etkilemektedir.

Kamusal hizmetlerin niteliğinin korunması ve meslektaşlarımızın insanca çalışma koşullarına kavuşması için, güvenceli istihdamın güçlendirilmesi ve mesleki standartların belirlenerek etkin denetim altına alınması zorunludur.

Birliğimiz ile Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı (SGK) Başkanlığı arasında, mühendis, mimar ve şehir plancılarının ücretli çalıştıkları sektörlerde kayıtdışı istihdamı önleme amacıyla 31 Temmuz 2012 tarihinde imzalanan "SGK ile TMMOB Arasında İşbirliği Protokolü" SGK tarafından 9 Haziran 2017 tarihinde tek tarafı olarak feshedilmiştir. Protokole göre Birliğimiz, ücretli ça-

İşan mühendis, mimar ve şehir plancıları için belirlediği asgari ücreti her yıl Aralık ayında Sosyal Güvenlik Kurumu'na iletmekte ve kamuoyuna duyurmaktaydı.

Protokolün esasını oluşturan yükümlülükleri tarif eden hükümler, SGK tarafından önce protokolden çıkarılmak istenmiş, Birliğimizin sistemin sağlıklı işlemesi için mevcut protokolün aynen korunması gerektiği yönündeki ısrarı üzerine protokol hukuka aykırı bir biçimde tek taraflı olarak feshedilmiştir.

Bu fesih, temel ücretlerde olduğu gibi özlük haklarında da gerilemelere neden olmuştur. Asgari ücretin takibi, meslektaşlarımızın mesleklerini yapıp yapmadığının da takip edilebilmesine imkân verirken, bu imkân da ortadan kalkmıştır. Protokol, iktidarın emekçilere dönük sömürü politikalarının sonucu olarak SGK tarafından tek taraflı olarak feshedilmiştir. Bu durum meslektaşlarımızın düşük ücretlerle kayıtdışı çalıştırılmasına ve aynı zamanda kamunun vergi/prim kaçağıyla zarara uğratılmasına neden olmaktadır.

Mühendis, mimar ve şehir planı asgari ücretinin ayrımsız olarak her düzeyde uygulanması gerekmektedir. TMMOB, meslektaşlarımız için asgari ücret mücadelesini, ilgili kamu kurumlarıyla görüşerek ve kamuoyu oluşturarak eylemlilikler, imza kampanyaları ve bilgilendirme çalışmalarıyla büyötmeye ve sürdürmeye devam edecektir.

Meslektaşlarımızın maruz kaldığı uzun çalışma saatleri, yaşam kalitesini ciddi ölçüde düşürmekte ve mesleki tükenmişliğe yol açmaktadır. "Gönüllü iş ilanı" gibi etik dışı uygulamalar, ucuz ve güvencesiz çalışmayı köröklemektedir. Bu ilanlar yasaklanmalı ve ilan veren işyerleri hakkında yasal mücadele yürütölmelidir.

Özel sektörde esnek çalışma saatlerinin kötüye kullanılmasının önüne geçilmeli, yaşam kalitesini olumsuz etkileyen düzensiz ve belirsiz çalışma saatleri yasal düzenlemelerle disiplin altına alınmalıdır. Yapılan fazla mesailerin kayıt altına alınması ve adil olarak ücretlendirilmesi ve diğer hakların tam olarak verilmesi sağlanmalı, meslektaşların bu haklarından feragat etmeye zorlanması uygulamalarına karşı etkin denetim ve yaptırım mekanizmaları geliştirilmelidir.

Çalışanların ücret kaybı olmaksızın haftalık çalışma sürelerini kısaltma mücadelesi yürütülmeli ve meslektaşlarımızın hak ihlallerine karşı örgütlü mücadelesi dayanışmayla sürdürülmelidir.

Yüzbinlerce meslektaşımız ücret güvencesinden yoksundur. Krizde yoğunlaşan işsizlik tehdidi ile yeni mezunların tecrübesizliği daha kolay suistimal edilmekte ve çalışma hayatına devam eden meslektaşlarımız daha düşük ücretlerle çalışmak zorunda kalmaktadır. İçinden geçtiğimiz kriz, yaşadığımız sorunların hayatımıza etkilerini daha da büyütmektedir.

Aklını ve emeğini ülkemizin gelişmesi ve kalkınması için kullanan, insanca bir yaşam uğruna alın teri döken yüzbinlerce mühendis, mimar ve şehir plancısının düşük ücretlerle kayıt dışı istihdam edilmesi engellenmelidir.

Ülkemiz, halkımız, mesleğimiz ve geleceğimiz için çıkış yolu bellidir. Öncelikle ve ivedilikle ülkemiz kaynaklarının rant ve talan ekonomisiyle heba edilmesine artık daha güçlü bir şekilde “dur” demek gerekmektedir.

Ülkemizin kaynakları, küresel güçlerin baskısından bağımsız bir şekilde değerlendirildiğinde, bilimi ve teknolojiyi esas alan, AR-GE ve inovasyona ağırlık veren, yerli yatırımcıyı özendiren ve koruyan, devletin ekonomideki yönlendiriciliğini artıran, dış girdilere bağımlı olmayan, merkezine sosyal devlet anlayışını oturtan, istihdam odaklı ve planlı bir kalkınmayı öngören politikalar uygulandığında, durum değişecektir.

Planlama, sanayileşme ve kalkınmada halkçı, toplumcu bir model ve bağımsız bir siyasi irade ile bunu gerçekleştirmek olanaklıdır.

TMMOB, emek ve insan odaklı bir çalışma yaşamı temelinde esnek, güvencesiz, kualsız çalışma biçimlerine karşı mücadeleyi gündeminde tutacak ve emek düşmanı düzenlemelere karşı aktif mücadelesini büyüterek sürdürmeye devam edecektir.

6.2) Kamuda Çalışanı MMŞP

Bir ülkenin kalkınmışlık düzeyinin ölçüsünün, bir kamu hizmeti olan MMŞP hizmet alanlarındaki gelişmişlik düzeyi ve bu meslek mensuplarından o ülkenin hak ettiği hizmetleri almasıyla doğru orantılı olduğu açıktır.

Bu gerçekliğe karşın özellikle son 25 yılda, kamuda çeşitli statülerde çalışan ve farklı ücretler alan mühendis, mimar ve şehir plancılarının ekonomik ve sosyal koşulları, üstlendikleri sorumluluklara ve almış oldukları eğitime uymayan bir düzeye geriletilmiş, kamudaki mühendis, mimar ve şehir plancılarının mesleki iş alanları farklı ve/veya yardımcısı sayılabilecek branştaki alt grup teknik elemanların görevlendirilmesiyle daraltılmış, kamu çalışanı üyelerimizin gerek ücretleri gerekse özlük hakları açısından içine düşürüldükleri durum kriz aşamasına gelmiş ve meslek onurlarını koruma sınırlarını zorlamaya başlamıştır.

Kamu personel rejimi Devlet Memurları Kanunu ile günümüze kadar çeşitli değişikliklere uğrayarak sürdürülmüş, ancak aksaklıkları istenilen düzeyde aksaklıkları giderilememiş ve ekonomik-politik sebeplerle eşitlik ilkesi zarar görmüştür.

Kamuda aynı veya benzer görevleri yerine getiren kamu personelinin farklı güvence ve özlük haklarına sahip olması, eşitlik ilkesi açısından da önemli bir problem oluşturmaktadır. Personel rejimindeki düzenlemelerin kalıcı çözümler yerine, günü kurtaran çalışmaların ötesine gidemediği görülmektedir.

Bu sebeple liyakat, kariyer ve sınıflandırma kavramları yozlaştırılmıştır. Kamu personelinin bu yönüyle devletle kurduğu ilişki pragmatik bir ücret politikası ilişkisine dönüşmüştür.

Ayrıca teknik hizmetler sınıfındaki kamu çalışanları kendi içlerinde de ayrıştırılmış, büyük yatırım projelerinde çalışanlar ile açık alanlarda fiilen çalışanlara yönelik ayrımcı tavır sergilenmiş ve bunlara farklı özel hizmet tazminatı oranları belirlenmiştir.

Özellikle 2011 yılından itibaren kamu personel sisteminde “kariyer uzmanları” istihdamı yaygınlaşmıştır. Bu durum, kamuda aynı görev ve yetki alanında çalıştığı halde farklı bir üc-

retlendirmeye tabi tutulan mühendis, mimar ve şehir plancıları ile kariyer uzmanları arasında ciddi bir adaletsizlik yaratmıştır.

Bu bağlamda kamu personel rejimindeki kargaşanın giderilmesi amacıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda değişiklikler yapılması için önerilerde bulunulmalı ve kamuoyu oluşturulmalıdır.

Kamu kurum ve kuruluşlarında, taşeronlaştırma uygulamalarına son verilerek, daimi ve güvenceli kamu istihdamının ivedikle artırılması yönünde merkezi idare nezdinde girişimlerde bulunulmalıdır. Kamu personel rejiminde yapılacak değişikliklerle pozitif görünümlü kıdem-ücret farkının mağduriyet yaratmayacak ve eşitlik ilkesi yaklaşımıyla yenilenmesini sağlayacak çalışmalar yürütülmelidir.

Ücret/maaş talebine sıkışmış olan kamu personel rejiminin kamusal, planlı kalkınma, modernleşme ve sosyal yönünü ön plana çıkaracak söylemler sahiplenilerek kamuoyu oluşturulmalıdır.

Belediyeler ve il özel idareleri başta olmak üzere yerel yönetim birimlerinde, ilgili belde/ilçe/ilin nüfus büyüklüğü, coğrafi alanı ve hizmet hacmi gibi nesnel kriterlere göre belirlenecek asgari sayıda mühendis, mimar ve şehir plancısı istihdamının yasal düzenlemeyle zorunlu hale getirilmesi için gerekli çalışmalar geliştirilerek sürdürülmeye devam edilmelidir.

Belediyelerde çalışan ve sendikalı olmayan kapsam dışı MMŞP'nin yasal tanım ve sınırlarının netleştirilmesi ve toplu sözleşme kapsamına alınarak sosyal haklar, ek ödemeler ve ikramiyeler gibi haklardan mahrum kalmalarının önüne geçilmelidir. Özellikle mahalli idarelerde şirket elemanı olarak taşeron biçimde istihdam edilen tüm MMŞP meslektaşlarımız kadrolu memur statüsüne geçirilmeli ve "Mühendislik Hizmetleri Sınıfı" içerisinde değerlendirilmesi yönünde yasal düzenleme yapılmalıdır.

Son yıllarda kamuda yaşanan personel düşüşü, özellikle MMŞP meslektaşlarımızın istihdam oranlarındaki gerileme, kamu hizmetlerinin kalitesini, kentlerin gelişimini ve şekillenmesini olumsuz yönde etkilemektedir.

Kamuda istihdamın artırılmasına ek olarak ülke ekonomisinin gelişimini ve meslektaş istihdamını destekleyecek biçimde, sanayi ve teknolojiye yönelik kamu yatırım ve teşviklerinin artırılması ve geliştirilmesi için çalışmaların kamuoyu baskısı oluşturularak sürdürülmesine devam edilmelidir.

Kriz koşulları ve istihdam problemlerinin gölgesinde meslektaşlarımızın temel bir zorlukla daha baş etmeleri gerekmektedir. Bu zorluğun adı Kamu Personel Seçme Sınavıdır(KPSS). İşsizlik, düşük ücretle çalıştırma politikası, güvencesiz ve esnek çalışma koşulları sebebiyle kamuda istihdam bir umut kapısı olarak sunulmaktadır.

Kamuda teknik eleman olarak istihdam edilebilmek için milyonlarca kişinin katıldığı bu sınava girip başarılı olmak da maalesef yeterli bir kriter değildir. Kurumlara girişte sonuçlar çoğu zaman keyfi ve istismara açık mülakatlarla belirlenmektedir.

Kamu çalışanı sayısının ihtiyacı karşılayabilmesi için atama bekleyen mühendis mimar ve şehir plancılarının istihdamının sağlanmasına yönelik kamuoyu baskısı yapılmaya devam edilmeli, merkezi idare nezdinde girişimlerde bulunulmalıdır.

Kamu çalışanlarının işe alım ve görevde yükselme aşamalarında her türlü cinsiyetçi, mezhepçi, ırkçı ve diğer ayrımlara son verilmeli, süreçlerin yasal mevzuatla güvence altına alınması amacıyla girişimlerde bulunulmalıdır.

Kamuda çalışabilmek için yeterlilik ve liyakat ilkelerinin işe girişten emekliliğe kadar ölçülebilir somut ölçütlere bağlanmasına yönelik çalışmalar yapılmalı. Görevde yükselme ve ünvan değişikliği süreçlerinin somut süre aralıklarıyla şeffaf yürütülmesi konusunda kamuoyu baskısı yapılarak ilgili yasal düzenlemelerin oluşması sağlanmalıdır.

Kamuda uygulanan düşük ücret politikası, meslektaşlarımızı ekonomik olarak geride bırakmış, mesleki motivasyonu ve kamu hizmetlerinin kalitesini olumsuz etkilemiştir. Ek ödeme ve ek göstergelerdeki yetersizlik, emeklilik haklarını zedelemekte; taşeron ve kapsam dışı istihdam biçimleri ise ücret adaletsizliğini ve sosyal güvence eksikliğini derinleştirmektedir.

Ek gösterge oranı kıdem ile birlikte artarak 5400'ü geçmeli ve 1. derecenin 4. kademesindeki mühendis, mimar, şehir plancısı için ek gösterge 6400 olmalıdır. Teknik Hizmetler Sınıfı kapsamında ödenen Özel Hizmet Tazminatının tavan oranı artırılarak en az %260 olmalıdır ve bu oran emekli aylık ücretlerine de yansıtılmalıdır. Teknik Sorumluluk Ödemesi olarak her ay memur aylık katsayısının yirmi beş bin (25.000) ile çarpılması sonucunda bulunan tutarda ilave ödeme yapılmalıdır. Çalışma dönemlerinde ücret kalemlerden biri olan ek ödeme emekliliğe yansıtılmalıdır. Meslektaşlarımızın Ek Ödeme oranları, %180 ile %200 seviyesine yükseltilmeli ve emekli keseneğine yansıtılmalıdır.

Büyük sorumluluklar üstlenen kamu çalışanı meslektaşlarımız için "risk ve sorumluluk tazminatı" adı altında ek bir ödeme kalemi oluşturulmalı ve Mesleki Tazminat ve Ödeneklerin iyileştirilmesi gerekmektedir.

Kamuda "eşit işe eşit ücret" ilkesinin hayata geçirilmesi; kadrolu, taşeron ve yerel yönetimlerde işçi statüsünde çalışan MMŞP arasındaki ücret, sosyal haklar ve ek ödeme farklılıklarının derhal giderilmesi gerekmektedir.

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının ücretlerinin ve özlük haklarının iyileştirilmesi yolundaki mevcut talepleri ve sorunun çözümüne ilişkin önerileri ilgili kurumlara, kamuda örgütlü sendika konfederasyonlarına ve TBMM'de siyasi partilere iletilerek dönemsel kampanyalarla gündemde tutulmaya devam edilmelidir.

Kamuda çalışan MMŞP'nin maaşlarının, üstlendikleri sorumluluk ve mesleki yeterlilik düzeylerine uygun, insanca yaşam düzeyine çıkarılması için, sorunların çözümü için köklü yasal düzenlemeler yapılmalı, Birliğimizin görüş ve değerlendirmeleri dikkate alınmalıdır.

Meslektaşlarımızın kamudaki sorunlarına ve haklarına yönelik rapor, broşür gibi yazılı materyaller üretilip kamuoyunu ve meslektaşlarımızı bilgilendirerek güçlü bir mücadele zemini yaratılmalıdır.

TMMOB, kamuda çalışan üyelerinin özlük haklarını, çalışma koşullarını ve emeklilik haklarını hak ettikleri seviyeye taşımak

için kamuoyu oluşturmaya ve meslektaşlarımızın taleplerinin takipçisi olmaya devam ederek mücadeleyi her alanda büyütecektir.

6.3) Emekli MMŞP

Uzun yıllar mesleki birikim ve emekleriyle ülkenin kalkınmasına hizmet etmiş olan emekli mühendis, mimar ve şehir plancılarının maaşları, güncel ekonomik koşullarda açlık ve yoksulluk sınırının altına gerilemiştir.

Bu durum, yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda emeklilerin toplumsal yaşam içinde değersizleştirilmesi ve haklarına el konulması anlamını taşımaktadır. Emeklilik sorunları politik olup toplumsal sorumluluk gerektiren sağlık, bakım ve sosyal güvence haklarının yeniden tesis edilmesi, Anayasa ve uluslararası hukuka uygun, insanca ve onurlu bir yaşama hakkının temel gereğidir.

Sosyal güvenlik, devletin en temel görevi, yurttaşın da en öncelikli hakkıdır. Sosyal güvenliğin temel amacı, bireyleri karşılaştıkları sosyal risklere karşı korumak ve bu risklerle karşılaştıklarında riskin etkilerini en aza indirmektir. Bunun için çalışanların maaşlarından sosyal güvenlik primi tahsil edilmekte ve bu primler devlet tarafından kullanılmaktadır. Sosyal güvenlik mekanizmasının temel mantığı toplumun bütününe, her bir parçasına ve geleceğine ortaklaşa sahip çıkmasıdır. Ancak emeklilik, bir tür toplumsal dışlama mekanizması olarak işlev görmektedir, devletin ve toplumun sırtında bir yük olarak görülmektedir. Emek ile emekli arasındaki bağ koparılacak, görünmez kılınmak istenmektedir.

Toplumun dar ve sabit gelirli diğer kesimleri gibi, emekli meslektaşlarımız da büyük sıkıntılar içinde yaşamaktadır. Kriz dönemiyle birlikte artan yaşam maliyetleri bu sıkıntıları sürdürülemez boyutlara taşımıştır.

Emeklilerin aylığı yeniden hesaplanmalı, ülkenin büyüme hızı ve gerçek enflasyon baz alınarak güncellenmelidir. Tüm emekliler için en düşük emekli aylığı, en düşük kamu çalışanı aylığı kadar olmalıdır.

Emeklilerin bedelini çalışırken ödediği güvenli, erişilebilir ve ücretsiz sağlık hakkı teslim edilmeli, tedavi bedelleri Merkezi Bütçe'den karşılanmalıdır. İhtiyacı olan emeklilere bakımevi ve rehabilitasyon merkezlerine ulaşma olanağı sağlanmalı; bakım alanlarında eğitimsiz elemanlar ve taşeron işçiler çalıştırılmamalı, denetim sıkılaştırılarak ihmal, suistimal ve şiddet önlenmelidir.

Ekonomik güvence, sağlık ve bakım hizmeti hakkı sağlayan emeklilik sistemi yeniden tesis edilmelidir. Emeklileri itibarsızlaştıran, birikimini ve deneyimini inkâr eden, negatif ayrımcılığı körükleyen yasal düzenlemelerden kesinlikle vazgeçilmelidir.

Anayasa, Belediye/Yerel Yönetimler Yasası ve uluslararası düzenlemelerdeki tüm hakları kullanarak yaşamı kolaylaştıracak yöntemler bulunmalı ve insanca onurlu yaşama hakkını tehdit eden plan, program ve politikalara karşı çıkma ve durdurma çabası içinde olunmalı ve bu mücadele örgütlenmelidir.

TMMOB tarafından yürütülen "Emekli Çalışma Grubu" uygulaması bağlı Odalara yaygınlaştırılarak mühendis, mimar ve şehir plancılarının emeklilik haklarında ve aylıklarında iyileştirme yapılması, emek ve emekli arasındaki bağın güçlendirilmesi, dayanışma kültürünün geliştirilmesi, mesleki bilgi ve deneyimin hem genç meslektaşlarımıza hem topluma yönelik çalışmalara aktarılmasını sağlamak için çalışmalar geliştirilerek sürdürülecektir.

6.4) İşsizlikle Mücadele

İktidarın politikaları mühendis, mimar ve şehir plancılarının emeğini değersizleştirmekte, sermaye için esnek ve ucuz işgücü yaratmaya odaklanmaktadır. Birliğimiz buna karşın genç işsizliğin, ülkenin ekonomi ve istihdam politikalarının sonucu olduğunu görünür kılmak üzere mücadelesini sürdürmektedir.

Neoliberal politikalar yüzünden kamusal yatırımların yapılmaması, sosyal devlet uygulamalarının yok edilmesi, kamusal hizmetlerin ticarileştirilmesi ve sınırsız bir sömürü düzeninin yaratılmasıyla ekonomik krizin toplumsal sonuçları her geçen gün ağırlaşmaktadır.

Ekonomik krizin faturası emekçi sınıflara kesilmektedir. Resmi kurumlar tarafından yayımlanan rakamların gerçekleri örtmek için birbiriyle çeliştiği; açıklanan verilere güvenin tamamen yitirildiği bir dönemden geçiyoruz. İşsizlik oranları her geçen gün artmakta, istihdam daraltılmakta, çalışma koşulları zorlaşmaktadır.

Uzun yıllardır devam eden ve giderek derinleşen ekonomik kriz, tüm halkımızın olduğu gibi emeğiyle geçinen mühendis, mimar ve şehir plancılarının yaşamlarını da olumsuz etkilemektedir. Uygulanan ekonomi ve istihdam politikaları sonucu meslektaşlarımızın işlerine son verilmekte ve çoğunlukla tazminat, kıdem gibi hakları gasp edilmektedir.

Giderek zorlaşan yaşam koşulları altında işsizlik, hayat pahalılığı, düşük ücretler, güvencesizlik, özlük hakları ve örgütlenme sorunları ülkemizde çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının öncelikli sorunları olmaya devam etmektedir.

Ekonomik kriz ve sermayenin insafına bırakılmış çalışma yaşamı nitelikli işgücünün istihdama katılmasını engellemektedir. Tecrübeli meslektaşlarımızın bile işsiz bırakıldığı ya da işsizlikle tehdit edildiği bu dönemde, genç meslektaşlarımızın sorunları çok daha büyük boyutlara ulaşmıştır. Karşlarına çıkan işsizlik bariyerinin yanında deneyim koşulu, yoğun ve esnek-güvencesiz çalışma, düşük ücret, iş saatleri ihlali, fazla mesai ücreti alamama, sigortasız çalıştırma, mobbing, meslek dışı işlerde çalışma, yetersiz personel sayısı nedeniyle iş yükünün artması ve çalışma koşullarının ağırlaşması, meslektaşlarımıza insan onuruna yaraşır bir çalışma yaşamı ve emeklilik koşulları sunmaktan çok uzaktır.

Tüm bu olumsuzlukların sonucu olarak mesleğini yapamayan gençlerimiz çözüm yolunu ya hizmet sektörü ağırlıklı olmak üzere meslek dışı işlerde çalışmakta ya da ülkeyi terk etmekte aramaktadırlar. Bu durum, nitelikli insan gücünün ülke dışına itilmesi ve toplum yararına üretilecek bilginin kaybedilmesi anlamına gelmektedir.

Oysa mühendis, mimar ve şehir planlama meslekleri ülkemizin kalkınmasının, halkımızın refah içinde yaşamasının koşullarını yaratmak için tasarım, planlama, üretim ve uygulama

süreçlerinde ilk sırada önem arz eden meslek gruplarıdır. Ancak iktidar uygulamaları, mesleklerimizin halkımız ve ülkemizin geleceğiyle olan bağlantısını kesmektedir.

İşsizliğin büyüyen bir tehdit olarak yansıdığı çalışma yaşamında işsiz kalma korkusu ücretli çalışan meslektaşlarımızı da güvencesiz çalışma ve özlük haklarına yönelik kesintiler ve sosyal haklarda yaşanan ihlallere karşı sessiz kalmaya itmektedir.

Mevcut ekonomi ve istihdam politikaları değişmeden işsizlik sorununa kalıcı bir çözüm getirilemeyeceği açıktır.

Ülke sanayisi ve tarımını bitiren, meslek alanlarını yok eden ranta dayalı ekonomi politikaları terk edilmeli; üretime, sanayileşmeye, istihdama ve kalkınmaya dayalı ekonomi politikaları benimsenmelidir. Tüm çalışanlara sendikalaşma, güvenceli çalışma, güvenceli iş ve toplu sözleşme hakları sağlanmalıdır.

Kamu adına yürüttüğümüz mesleki hizmetlerimiz kamusal hizmet olarak tanınmalı, bu hizmetlerin piyasaya açılması durdurulmalıdır.

Sağlıklı ve güvenli bir çevrede yaşam hakkının sağlanması, nitelikli kamusal hizmet ve denetimin verilmesinde yaşanan zafiyetin giderilmesi için bütün yerel yönetimlerde yeterli sayıda mühendis, mimar ve şehir plancısı istihdam edilmelidir.

Kamu istihdamı planlı olarak artırılmalı, mesleklerimizin ve meslektaşlarımızın kamudaki ağırlığı yeniden tesis edilmelidir. Meslek alanları geliştirilerek, istihdam üretime dayalı olarak artırılmalı ve işsizlik yok edilmelidir.

Yeni mezun mühendislerin mesleğe sağlıklı bir başlangıç yapabilmesi ve deneyim kazanması amacıyla Odalar tarafından organize edilen mesleki eğitim ve mesleki dayanışma programları artırılmalıdır.

Birliğimiz, meslek alanlarımızdaki tüm faaliyetlerin mesleki dayanışma ilişkileri esasına bağlı olarak sürdürülmesinin güvencesidir. Birlik ve Odalarımız üzerinde hâkimiyet ve tahakküm kurmak üzere yapılan tüm düzenlemeler geri alınmalıdır. Dayanışma ve örgütlülük ilişkisini ve kamusal denetimi ortadan

kaldırarak tümüyle rekabete dayalı bir sistem kurmak, ülkemizdeki mühendis, mimar ve şehir plancılarının acımasız piyasa koşulları ve çokuluslu şirketlerin ve yerli tekellerin boyunduruğu altında ezilmesine neden olacaktır.

TMMOB bünyesinde, meslektaşların işsizlik sorununa karşı yönetim kurulunun çalışmalarını desteklemek amacıyla Ücretli Çalışan ve İşsiz Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları Çalışma Grubu'nun her dönem kurulması aracılığıyla dayanışma ve mücadele geliştirilecektir.

TMMOB ve bağlı Odaları, işsizliğe karşı emek ve meslek örgütleriyle ortak mücadeleyi güçlendirerek sürdürecektir, işsiz meslektaşlarımızın sorunlarını ülke gündemine taşıyarak çözüm yolları aranması için kamuoyu oluşturmaya devam edecektir.

6.5) Mobbing ve Cinsiyet Eşitsizliği

Kadın ve LGBT+ mühendis, mimar ve şehir plancısı meslektaşlarımız, iş yaşamında cinsiyet ayrımcılığı, eşit olmayan koşullar ve bakım hizmetlerine erişim eksikliği gibi yapısal sorunlarla karşı karşıyadır.

İş ilanlarında ve çalışma alanlarında cinsiyet ayrımcılığına kesinlikle son verilmelidir. İşyerlerinde cinsiyet ayrımcılığının önüne geçilmesi için yasal çerçeve güçlendirilmeli. İşyerlerinde "Bağımsız Taciz ve Ayrımcılık Önleme Birimleri" kurulması yasal zorunluluk haline getirilmeli; cinsiyet eşitliği ve farkındalık eğitimleri tüm çalışanlara zorunlu hale getirilmelidir.

Kreş, doğum ve yaşlı bakım hizmetlerinin sosyal devlet anlayışıyla güvence altına alınması ve bu hizmetlerin çözümü için kamu bütçesinden gerekli payın ayrılması zorunludur.

Kümelenmiş işyerlerinin bulunduğu yerleşkelerde, özellikle kadın meslektaşların işgücüne katılımını desteklemek amacıyla, yeterli sayıda kreş ve yaşlı bakımevinin kamu tarafından açılması sağlanmalıdır.

Kadın ve LGBT+ mühendis, mimar ve şehir plancılarının eşit koşullarda çalışabilmesi için devletin, ilgili bakanlıkların, işverenlerin ve üniversitelerin toplumsal cinsiyet eşitliğini güvence

altına alacak politikaları hayata geçirmesi zorunludur.

Kadın mühendis, mimar ve şehir plancılarının eşit koşullarda çalışabilmesi için devletin, ilgili bakanlıkların, işverenlerin ve üniversitelerin toplumsal cinsiyet eşitliğini güvence altına alacak politikaları hayata geçirmesi zorunludur.

Meslek alanlarımızda yaşanan sorunlar yalnızca fiziksel değildir, iş güvencesi olmayan ve ağır şartlar altında çalışan teknik elemanların yaşadıkları sorunlar kapitalist üretim ilişkileriyle doğrudan ilgilidir. Baskıcı, rekabetçi ve cinsiyetçi üretim sistemi hakimdir.

Erkek egemen düzen ve iş kültürü, kadın emeğini değersiz görmekte, düşük ücrete tabi kılmakta, kadınları iş yaşamının dışına itmeye çalışmaktadır. Şantiye sahası gibi çalışma alanlarının ve kişisel koruyucu ekipmanların erkeklere göre dizayn edilmesi, kadınlar için hijyen alanlarının oluşturulmaması da iş güvenliği ve sağlık açısından yüksek riskler oluşturmaktadır.

Yasa koyucular ve işverenler, işyerlerinde mobbingin önlenmesi için etkin yasal ve idari düzenlemeleri hayata geçirmeye, denetim mekanizmalarını güçlendirmeye ve çalışanların hakları konusunda bilgilendirici uygulamalar geliştirmeye çağrılmalıdır.

TMMOB; mühendis, mimar ve şehir plancılarının onurunu, emeklerini ve psikolojik bütünlüklerini korumayı, toplumun her alanında şiddet ve yıldırma karşıtı kültürün yerleşmesine katkıda bulunmayı temel bir sorumluluk olarak görmektedir.

Meslektaşlarımızı bilgilendirmek ve farkındalık yaratmak amacıyla düzenli seminerler, atölye çalışmaları ve kamuoyu bilgilendirme etkinlikleri düzenlenmeye devam edilecektir.

TMMOB, kadınlara ve LGBTİ+ bireylere yönelik yapılan her türlü taciz (fiziksel, cinsel, psikolojik, ekonomik vb.), her türlü şiddet (fiziksel, cinsel, psikolojik, ekonomik vb.), mobbing ve cinsiyet ayrımcılığı iddialarının takip edilmesi, hukuksal ve psikolojik destek verilmesinin sağlanması amacıyla oluşturulan Cinsiyet Ayrımcılığı Takip Sekreteryasıyla işyerlerinde de mobbing (psikolojik yıldırma ve taciz) ile fiziksel taciz ve her türlü psikolojik şiddete karşı mücadelesini kararlılıkla sürdürecektir.

Meslektaşlarımızı bilgilendirmek ve farkındalık yaratmak amacıyla düzenli seminerler, atölye çalışmaları ve kamuoyu bilgilendirme etkinlikleri düzenlenmeye devam edilecektir.

7. Kentleşme ve Yerel Yönetimler

Nüfus artışıyla belli noktalarda yoğunlaşan insan toplumları zanaat ve ticaretle gelişip farklılaşması, çeşitlenmesi, sanat ve eğitimle değişmesi, örgütlenme ve uzmanlaşmanın yaygınlaşması, etik, kimlik, kavram ve kurallarının oluşumu kenti tanımlar. Kent, bu davranışları kentliye ve çevresine sunulan yaşam alanıdır.

Bilimsel teknik gelişme ve sanayileşme kentleşmenin artmasına, kenti tanımlayan özelliklerin yoğunlaşmasına neden olur. Toplamların kültürel, siyasi, ekonomik ve toplumsal yaşamlarında, ilişki biçim ve türlerinde köklü değişimler yaratır. Bu özellikleriyle kentleşme, gelişmişlik düzeyinin önemli bir göstergesidir.

Toplamların ekonomik, siyasi, kültürel ve sosyal yaşamlarında ortaya çıkan ve köklü değişimleri içeren kentleşmeye paralel olarak ekonominin kaynak dağılımında bir değişim, gelişme, sanayileşme, ekonomik büyüme ve benzeri olgularda karşılıklı etkileşim gözlenmektedir.

Kentlerin yaşadıkları sorunları tanımlama, bu sorunları kavrama, sorunların çözüm yollarının bilincine varma ve çözümü için uğraş verme sürecinin başarılı olabilmesi insanların toplumsal örgütlülükler içinde aktif olarak yer almaya yöneltilmesiyle sağlanabilir.

Kentin planlanmasını ve yaşanacak bir yer haline gelebilmesi sorununun yanıtını, temelde halkın talep ve istekleri belirleyecektir. Ancak kentin planlaması, mevcut ve ileride olabilecek sorunların malzeme ve çözümünde mesleki bilgi ve deneyimin belirleyici bir özelliği vardır. TMMOB'nin bilim ve tekniğin ışığında liyakatli yaklaşımıyla bu alandaki bilgi birikimi önemlidir.

Merkezi yönetimin yanlış politikalarına paralel olarak yerel yönetimlerin yükümlü olduğu kamusal hizmetlerde de kamu

yararı önceliği ihmal edilmektedir. Planlama hizmetlerinde bütünlüklü yaklaşımdan, kamu yararı anlayışından vazgeçilerek serbestleştirme, özelleştirme ve ticarileştirmenin önü açılmıştır. Rant odaklı projelere teslim edilen kentlerde plansızlık ve denetimsizlik egemen kılınmıştır.

Birçok yerel yönetimin öncelikli icraatı, kamusal hizmetlerin pervasızca özelleştirilmesi olmakta, bunun sonucunda planlama, imar, kentsel altyapı, yeşil altyapı ve ulaşım hizmetlerinde yolsuzluklar artmakta, kentin rantı yandaş ve varsıl kesimler lehine yönlendirilmektedir.

Varsıl ve yoksul kesimler arası ayrışma ve uzaklaşma fiziksel mekâna da yansımıştır. Kentlerimiz, giderek artan biçimde bütünlüğünü yitirerek birbirinden bağımsız ve ilişkisiz parçacıklara bölünmüştür. Gelineen noktada kent parçaları, “kentsel dönüşüm” adı altında yeni imar hakları verilerek sermaye çevrelerine pazarlanmaya devam edilmektedir. Bu süreç, gelir eşitsizliğini, sosyal kutuplaşmayı, mekânsal ayrışmayı, kentsel gerilimi artırmaktan başka işe yaramamaktadır.

Sağlıklı kentleşme, kentsel hizmetlerin kamusal hizmet kapsamında ele alındığı; barınma, çevre, eğitim, sağlık, kültür hizmetlerinin insan hakkı olarak görüldüğü; kamu yararı öncelikli bütünlüklü planlama, çevre, enerji, sanayi ve tarım politikalarının benimsendiği ve yerli mühendislik, yerli kaynak kullanımıyla; bağımsızlık, planlama, sanayileşme ve kalkınmayla olanaklıdır.

TMMOB, kentlerimizde var olan sorunların aşılmasını; sağlıklı, yaşanabilir ve güvenli kentsel çevrelerin üretilmesini; kentsel yaşam kalitesinin iyileştirilmesini; kent halkının, emek ve meslek örgütlerinin demokratik katılımı ve denetimini sağlayacak bir anlayışın geliştirilmesini, öncelikli ve temel gereklilik olarak görmektedir.

Bugün, kentlerimizin ve toplumun her zamankinden daha çok “toplumcu, demokratik ve halkçı bir yerel yönetim” anlayışına ihtiyacı vardır. Bu anlayış, katılımcılığın önünü açan, toplumun değişik kesimlerine karar alma, uygulama ve denetleme süreçlerinde söz hakkı tanıyan politika ve uygulamaların hayata geçirilmesidir.

TMMOB, toplumsal gelişme ve çağdaş yaşamın gerektirdiği yaşam niteliğine ulaşılabilmesi yönündeki sorumluluğunu yerine getirme anlayışıyla mevcut politika ve uygulamalardan farklı bakış açıları sunmayı hedeflemektedir.

Bu hedef doğrultusunda TMMOB, doğrudan mesleki uygulama alanına giren kent sorunlarıyla ilgili olarak yerel yönetimler, planlama, kentleşme, kamu kaynaklarının dağılımı, yapı denetimi, risk-afetler, çevre, temel altyapı, enerji, kentsel koruma, kentsel dönüşüm, kent demokrasisine ilişkin sorun tespitlerini ve çözüm önerilerini şimdiye dek olduğu gibi bugün de kamuoyuyla paylaşmayı görev bilmektedir.

Kentlerimiz için atılması gereken somut adımlara kamu yararı ilkesi gözetilerek acilen başlanmalıdır.

Siyasi iktidar, belediyelere kayyum atama, istifaya zorlama veya açığa alma gibi antidemokratik uygulamalardan; yerel idarenin yetkisini daraltan tek hesap düzeni, merkezi idareye alınan imar ve planlama yetkileri, imar affı gibi vesayetçi uygulamalardan vazgeçmelidir.

Su, orman, mera, yaylak, kışlak, tarım alanları, sulak ve kıyı alanlar gibi doğal varlıklar ve çevre, planlama, enerji, kültürel varlıklar, bayındırlık, ulaşım gibi kent topraklarının kullanım kararlarını doğrudan etkileyen konularda merkezi idarenin sınırsız yetkisi kaldırılmalı, belediyeler ve bakanlıklar arasındaki yetki kargaşası giderilmeli, yerel yönetimlerin ve kent sakinlerinin de söz sahibi olacağı yeni bir yapı kurgulanmalıdır.

Kentsel kamu hizmetlerini ticarileştiren özelleştirmeler ve taşeronlaştırmaları reddeden, belediye emekçilerinin kadrolu ve güvenceli istihdamını esas alan, liyakatten ödün verilmeyen, sendikaları tahakküm altına almaya çalışmadan eşit ilişkiyi hedefleyen bir yönetim anlayışı sergilenmelidir.

Siyasi bir araç haline getirilen planlama mevzuatındaki merkezi idare vesayeti kaldırılmalı, planlamanın kademeli birlikteliği ilkesi çerçevesinde üst ölçekli mekânsal plan kararları yerel idarelerin yetkisine bırakılmalıdır.

Mekânsal planlamada bütünlüklü bakış açısı geliştirilmeli, sektörel yaklaşımdan vazgeçilmelidir.

Planlama, mimarlık ve kentleşmenin bir kültür olgusu olduğundan hareketle doğal ve kültürel varlıkların/ mirasın korunması için bütünsel bir koruma ve kültür politikası belirlenmelidir.

Afet risklerini azaltmak için ekosistemlerin sürdürülebilir kullanımı ve yönetimine yönelik hazırlanan uluslararası eylem kılavuzları, ulusal ve yerel ölçeklerde ülkemiz için de hazırlanmalıdır.

Depremlerden ve diğer bütün doğal ve toplumsal afetlerden korunma; güvenli, sağlıklı ve yaşanabilir bir çevrenin her yurttaş için temel insan hakkı olduğu ana ilke olarak kabul edilmelidir.

Afet tehlikesi karşısındaki tek önlemin “yapı düzeyinde” güçlendirme ve yenileme olduğu düşüncesinden vazgeçilmelidir. Yapılar, kentsel ve/veya bölgesel düzeyde ele alınarak afete duyarlı planlanma yaklaşımı esas olmalıdır. İmar planları, risk azaltma önlemlerini kapsayacak şekilde yeniden yapılandırılmalıdır.

Yerel yönetimlerin asli işlerinden olan sağlıklı ve güvenli yapı üretim ve denetim sürecini ticari bir alan olarak sermayeye teslim eden anlayış reddedilmeli; yapı denetimde imar planlarına, mimarlık ve mühendislik projelerine uygun, gerekli şantiye organizasyonunun sağlandığı bir kamusal denetim anlayışı etkin kılınmalıdır.

Sağlıklı kentleşmenin olmazsa olmaz koşulu yeterli ve nitelikli şehir plancısı, mimar ve mühendis istihdamıdır. Planlama, projelendirme, tasarım, uygulama, denetim ve değerlendirme aşamalarının bilime, tekniğe ve hukuka uygunluğunun sağlanmasında, doğal ve kültürel varlıkların korunmasında şehir planlama, mimarlık ve mühendislik disiplinlerinin önemi ortadadır. Yerel yönetimlerde mühendis, mimar ve şehir plancısı istihdamı bu bağlamda ele alınmalı, yeni mezunları da kapsayacak şekilde kadroları artırılmalıdır.

Merkezi ve yerel yönetim düzeyindeki kamu kurum ve kuruluşlarında, yürütülen kamusal hizmetlerin teknik çeşitliliği göze-

tilerek, ilgili her mühendislik mimarlık alanından en az bir teknik uzman kadrolu olarak istihdam edilmelidir.

Ülkemizin deprem ve iklim krizinden kaynaklanan afet riskleri karşısında güvenli ve sürdürülebilir bir kentleşme modeline geçmesi zorunludur.

Mevcut plansız kentleşme, rant odaklı projeler ve imar affı gibi uygulamalar, bu riskleri artırmaktadır. Güvenli yapılaşmanın temelini oluşturan jeolojik ve jeofizik verilerin yetersizliği, kamu-özel tüm yapıların envanterinin şeffaf olmaması ve kentsel dönüşüm süreçlerinin sosyal adaletten uzak, kar odaklı yürütülmesi, halkımızın can güvenliğini tehdit etmektedir. TMMOB, kamu yararını esas alan, katılımcı ve bilimsel planlama anlayışının yasal zorunluluk haline getirilmesini talep etmektedir.

Tüm illerde, kamu ve özel mülkiyetteki tüm yapıların depreme dayanıklılık ve zemin özelliklerinin hızlı, bilimsel ve şeffaf biçimde kayıt altına alınarak Ulusal Yapı Stoku Envanteri tamamlanmalıdır. Bu veriler TMMOB'ye bağlı ilgili meslek odalarının yetkili teknik birimlerinin erişimine ivedilikle açılmalıdır.

Kamu yapıları ve altyapı projelerinin de yapı denetim mekanizmasına dahil edilerek teknik standartlara uygunluğu sağlanmalıdır. Kentleşmenin, yenilenebilir enerji ve ileri teknoloji sistemleriyle desteklenen akıllı ve sürdürülebilir kentler perspektifiyle geliştirilmesi gerekmektedir. Kamu yararını esas alan, katılımcı, bilimsel ve ekolojik planlama anlayışı benimsenmelidir.

Birliğimizce ülkemiz ve meslek alanlarımız üzerinden sunulan toplumcu, demokratik ve halkçı bir yerel yönetim anlayışı başta meslektaşlarımız olmak üzere yerel yönetimlerdeki tüm kadrolar tarafından sorumluluk ve etik çerçevesinde sahip çıkılmalı ve hayata geçirilmeye çalışılmalıdır.

8. Mesleki Mevzuat Çalışmaları ve Yasal Girişimler

Toplumsal yaşamın belirli bir düzen içerisinde sürdürülebilmesi için insan ilişkileri ve devletin kurumsal işleyişi anayasaya uygun biçimde hazırlanmış yasa ve yönetmeliklerle düzenlenir. Birliğimiz meslek alanımıza ilişkin yasa ve yönetmeliklerin bilime ve tekniğe uygun biçimde, ülkemizin çıkarları ve mesleki değerlerimiz doğrultusunda yapılması için mücadele vermektedir.

TBMM gündemine gelen her yasa, bakanlıklar tarafından hazırlanan her yönetmelik, yürütmenin tüm icraatları, yerel yönetimlerin tüm kararları Birliğimiz ve bağlı Odalarımız tarafından ciddiyle takip edilmektedir. Meslektaşlarımızın, bilim insanlarının, uzmanların ve hukukçuların katkılarıyla oluşturulan görüşler çerçevesinde gerekli hukuksal girişimlerde bulunulmakta, kamu yararına aykırı her yasal düzenlemeye karşı mücadele verilmektedir.

TMMOB madenlerden enerjiye, ormanlarımızdan denizlerimize, imar projelerinden kamu ihale kanununa, çevreden gıda düzenlemelerine kadar meslek alanlarımıza ilişkin tüm konularda mesleki ve teknik bilgisini halkın genel çıkarı için kullanmaktadır.

Bu doğrultuda Birliğimizin yasa ve yönetmeliklerle gerçekleştirilmek istenen uygulamalara yaklaşımının temelinde, meslektaşlarımızın mesleki faaliyetlerinin her aşamasında etkin özneler olarak sorumluluk alması ve Odalarımızın kamu adına denetim görevini yerine getirmesi anlayışı yatmaktadır.

Sermaye kesimleri için rant alanları yaratılması çabasının bir diğer aracı da kentleşme, imar ve yapı mevzuatlarında yapılan değişikliklerdir. Mevcut plansız kentleşme, rant odaklı projeler ve imar affı gibi uygulamalar, bu riskleri artırmaktadır. Ülkemizin afet riskleri karşısında güvenli ve sürdürülebilir bir kentleşme modeline geçmesi zorunludur.

Mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin niteliği ve güvenliği, mesleki görev tanımı ve yetki alanlarının net bir şekilde korunmasına bağlıdır. Meslektaşlarımızın görev alanına giren

işkollarında yetkisiz veya liyakatsiz teknik personelin çalıştırılması, teknik kalitenin düşmesine ve meslektaşlarımızın istihdam haklarının ihlaline neden olmaktadır.

TMMOB, kamu yararını esas alan, katılımcı, teknik ve bilimsel planlama anlayışının yasal zorunluluk haline getirilmesini talep etmektedir.

TMMOB, tüm ekonomik, sosyal ve özlük hakların emek eksenli olarak yasal güvenceye alınmasını savunmaya devam edecektir.

9. Sanayi ve Planlı Kalkınma

TMMOB kurulduğu günden bu yana üretimden, sanayileşmeden ve kalkınmadan yana olmuştur. Birliğimiz, bilimi ve teknolojiyi esas alan, AR-GE, ÜR-GE ve inovasyona ağırlık veren, ekonomik büyümeyi toplumsal tabana yayan, geniş kesimler için istihdam yaratan, doğa ve tarihle barışık bir sanayileşme ve kalkınma politikasını savunmaktadır.

Türkiye ekonomisi çok uzun yıllardır üretim yerine rant, teknoloji altyapısını geliştirme yerine inşaat, istihdam yerine sıcak para dolaşımına dayalı olarak işlemektedir. Övünülerek söz edilen büyüme oranları, sanayi ve tarımsal üretime ve bu alanlardaki yatırımlara değil, sıcak para akımına bağlı mali aracılık hizmetleri, ulaştırma, depolama, haberleşme, inşaat ile toptan ve perakende ticaret hizmetlerinden kaynaklanmaktadır.

Emek ve halk eksenli bir sanayileşmeye yönelik planlama ve kalkınma, teknolojik gelişmelerin gıda, sağlık, eğitim, enerji, ulaşım, gelir bölüşüm politikaları ve çevresel yaşanabilirlikle birlikte tanımlanmasını kapsamalıdır. Türkiye'nin toplumsal gereksinimlerini; kamu mülkiyeti, kamu işletmeciliği, kamusal hizmet ve denetimleri, kamucu yaklaşımla ele alan, yeni ve başka bir planlama, sanayileşme, kalkınma, tam istihdam ve toplumsal refah bütünlüğü, başka bir Türkiye gerekliliği açısından zorunludur.

Neoliberal, rantçı, usulsüz, yolsuzluk ve kuralsızlaşmaların sıradanlaştığı, gelir dağılımının her geçen gün giderek daha

da bozulduğu, üretim, mühendislik, sanayi, tarım, kent ve çevre koşullarının önemli değişim-dönüşüm geçirdiği ülkemizde, mevcut durumdan çıkış için emperyalizmden bağımsız siyasi bir iradeyle, yeniden planlama, sanayileşme, kalkınma atılımı için halkçı-kamucu-toplumcu bir yaklaşım ve bu temellerdeki bir kalkınma planlamasına ivedi ihtiyaç vardır.

Bunun için öncelikle emperyalizmden ve piyasa güçlerinden bağımsızlığı sağlayacak bir siyasi iradenin oluşumu gereklidir. Kamucu/toplumcu planlama-kalkınma politikaları esas alınmalıdır. Her alanda katılım ve kamusal denetim ağırları olmalıdır. Bu temellere dayalı bir demokratikleşme ve nihayet halk egemenliği tesis edilmelidir.

Savunduğumuz kamucu/toplumcu bütüncül planlama, sosyal adaleti ve sosyal değişimi hedeflemeli; bu kapsamdaki ekonomi, sanayi, teknoloji ve kalkınma politikaları doğa, toplum, siyaset, devlet ilişkilerini yeniden düzenleyen uzun erimli bir toplumsal dönüşüm içeriği taşımalıdır.

Özetle sanayileşme, planlı ve uzun erimli bir toplumsal kalkınma ve demokratikleşmeyle bir bütündür. Kamu mülkiyetinin yaygınlığı, kamu ekonomisinin kapsamı, kamusal ve sosyal hizmet alanının genişliği-etkinliği, planlamanın başarılı olmasında ve toplumsal gönencin oluşturulmasında yararlanılacak en etkin araçtır.

10. Emek Mücadelesinin Büyütülmesi ve Örgütlü Mücadele

TMMOB, bugün bağlı 24 Odası, 231 Şube, 673 İl Temsilciliği, 399 İlçe Temsilciliği, 48 İl Koordinasyon Kurulu ve 122 farklı disip-linden 705 bini aşkın üyesiyle yaşamın her alanında yer alan bir örgüttür.

Bundan tam 71 yıl önce ilk genel kurulumuzla başlayan örgütlü mücadelemizin yıllar içerisinde emek ve demokrasi mücadelesiyle kaynaşması Birliğimizi bugünkü kurumsal kimliğine taşıdı.

Bu kimlik, ülkemizin kalkınma ve sanayileşmesinde bilim ve teknoloji politikalarının önemine vurgu yapan, kamu yararı ve

hakça paylaşımdan yana, barıştan yana, yurtsever, devrimci, ilerici ve toplumcu geleneğimizdir.

Birliğimiz ve bağlı Odalarımız, sanayiden planlamaya, kentleşmeden enerjiye, gıda güvenliğinden ormanlara, çevre politikalarından yapı denetime, işçi sağlığından madenciliğe, ulaşımdan iletişime kadar insana ve topluma ilişkin her alanda mesleki bilgi ve birikimimizi emekten, halktan, ülkemizden, meslek-meslektaş çıkarlarından yana kullanmaktadır.

Çünkü TMMOB, mühendislerin, mimarların, şehir plancılarının sorunlarının halkın sorunlarından ayrı tutulamayacağı, sorunlarımızın çözümünün büyük ölçüde emekçi sınıfların sorunlarının çözümünde yattığının bilincindedir. Bu yüzden mesleğin ve meslektaşlarının sorunlarını, ülke sorunlarıyla birlikte ve bütünlüklü olarak ele alır.

Bu, TMMOB'nin mücadele diyalektiğidir.

TMMOB ve bağlı Odaları, demokrat ve yurtsever karakterdedir. Emekten ve halktan yanadır. Antiemperyalisttir, ırkçılığın ve gericiliğin karşısındadır. Siyasetin dar anlamını aşar, yaşamın her olayını siyasetle ilişkili görür. Barıştan yanadır. İnsan hakları ihlallerine karşıdır, insanlık onurunun korunmasından yanadır. Örgütsel bağımsızlığını her koşulda korur, gücünü sadece üyesinden ve bilimsel-teknik çalışmalardan alır.

TMMOB meslek ve meslektaş sorunlarının, ülkenin ve halkın sorunlarından ayıramayacağı bilinciyle politikanın oluşturulmasında ve uygulanmasında demokratik merkezîyetçi yöntemleri uygular. Karar alma süreçlerinde demokratik ve katılımcıdır.

TMMOB, demokratik kitle örgütleriyle ilkeli ve demokratik işbirliği içerisindedir.

TMMOB ve bağlı Odalar toplumdan soyutlanmış “seçkin” mühendis, mimar ve plancıların örgütü olmayı değil, tam tersine toplumun içinde yer alan, onun bir parçası olarak toplumla etkileşim içinde bulunan, temsili demokrasi alanının daraltılması ve biçimsel uygulamalar yerine birlikte düşünme birlikte üretme ve birlikte yönetme mekanizmalarını güçlendirici çabalara yönelen, rant gruplarının otoriter, sınınamayan, hesap

vermeyen yönetimlerinin aksine, örgüt içi demokrasisi güçlendirilmiş, seçim dışında da katılım mekanizmalarını yaşama geçiren bir yol izler.

Hiçbir üyesinin sorununu dışlamayan, ancak üyesinin büyük çoğunluğunu oluşturan ücretli çalışan mühendis, mimar ve plancılarının konumları gereği, ücretli çalışan kesimlerle ve onların örgütleriyle ilişkilerini güçlü hale getiren, örgütün uluslararası ilişkilerini güçlendiren, dünyayı, ülkeyi ve yaşamı tanıyan, anlayan ve ona göre politikalar üreterek yaşama geçiren bir çalışma anlayışı içerisinde.

TMMOB çalışma yaşamında mühendis, mimar ve plancılarla birlikte diğer çalışanların sosyal güvenlik ve iş güvenliğinin sağlanması, grevli ve toplu sözleşmeli sendikal hak ve özgürlüklerin edinilmesi mücadelesinde emekten, demokrasiden ve özgürlükten yana kamu emekçileri ve işçi sendikalarıyla birlikte ortak hareket eder.

Örgütsüzlük, her alanda meslektaşlarımızı yalnızlaştıracaktır.

Mühendis, mimar ve şehir plancı meslektaşlarımıza üyelik ve örgütlenmeyle ilgili bilgilendirmeler yapılması mücadele gerekliliği ve sorumluluğu olarak birincil görevimizdir.

Odalar, Şubeler ve Temsilcilikler aracılığıyla işyeri temsilcilikleri kurulmalı ve yaygınlaştırılmalıdır.

Gücünü örgütlü üyesinden alan Birlik ve bağlı Odalar için üye ilişkilerinin geliştirilmesi ve pekiştirilmesi amacıyla katılım-cılık mekanizmalarını, örgütsel bütünlük anlayışını, örgüt içi demokrasiyi geliştirmek ve meslek alanlarına yönelik çalışmaları güçlendirmek üzere işyeri temsilciliklerinin kurulması ve yaygınlaştırılması için çalışmalar yürütülmesi ve bu çalışmaların merkezileştirilmesi hayati önemdedir.

11. Sonuç

TMMOB ve bağlı Odaları kamu kurumu niteliğinde mesleki demokratik kitle örgütüdür.

TMMOB bir yandan mesleğimizin ve meslektaşlarımızın hak ve çıkarlarını ülkemiz ve halkımızın çıkarları temelinde korumak ve geliştirmek için mücadele verirken, diğer yandan da mesleki birikimlerimizin toplum yararına kullanılmasının zeminini yaratmak için mücadele etmektedir. Bu ikili doğa, TMMOB'nin yasal sorumlulukları ile toplumsal sorumluluklarının bileşkesidir.

Teknik elemanların sorunlarının, ülkenin ve ülkede yaşayan emekçi kesimlerin sorunlarından bağımsız olarak ele alınamıyacağına bilincinde olan Birliğimiz, ülkemizdeki eşitlik, özgürlük ve demokrasi mücadelesinin en önemli taşıyıcılarından biri olmuştur.

TMMOB mücadelede gücünü, bilimden, yüreğindeki insan sevgisinden, mesleğin toplumcu özünden, tüm saldırılara karşı Birliğine sahip çıkan üyelerinden ve halkımızdan almaktadır.

TMMOB, sermayenin sınırsız sömürü isteğine karşı emeği savunur.

TMMOB, neoliberalizmin piyasayı mutlaklaştıran anlayışına karşı, kamusal mal ve hizmetleri savunur.

TMMOB, emperyalizmin her türden tahakkümüne karşı, bağımsızlığı savunur.

TMMOB, gericiğin hurafelerine karşı bilimi ve ilerici değerleri savunur.

TMMOB, iktidarın faşizan baskılarına karşı özgürlükleri savunur.

TMMOB, derelerin, kıyıların, ormanların, madenlerin yağmalanmasına karşı doğayı ve doğal varlıkları savunur.

TMMOB, güvencesiz, güvenliksiz istihdam politikalarına karşı herkes için güvenceli iş, güvenli geleceği savunur.

TMMOB, toplumsal yaşamın her alanının dinsel buyruklar

uyarınca şekillendirilmek istenmesine karşı laikliği savunur.

TMMOB, ayrımcı politikalar karşısında eşitliği ve demokrasiyi savunur.

TMMOB, her türden savaş ve şiddet politikalarına karşı barış içinde bir arada yaşamı savunur.

TMMOB, toplumu savunur, mesleğimizi savunur, meslektaşlarımızı savunur, geleceğimizi savunur.

Hemen her konu, TMMOB'nin yıllardır yürüttüğü haklı, onurlu, özverili mücadeleyi sürekli olarak doğrulamaktadır. TMMOB yoluna, mücadelesine bu çerçevede devam edecektir.

Kadın meslektaşlarımızın çalışma yaşamında karşılaştığı zorluk ve engeller, şiddet, cinsiyet eşitsizliği ve yıldırma politikalarına karşı mücadele, görevimiz olmaya devam edecektir.

Birliğimiz kadınlara yönelik şiddete ve cinayetlere, yok saymaya, değersizleştirmeye, toplumsal cinsiyet ayrımcılığına ve nefret söylemine karşı adalet, eşitlik ve özgürlük için mücadeleye, "İstanbul Sözleşmesi yaşatır" demeye devam edecektir.

TMMOB çocuk işçiliğine karşı mücadele etmeye devam edecektir.

Ekolojik yıkıma, doğal, kültürel ve tarihi zenginliklerimizin tahribatına, ülkemizin jeoçeşitliliğinin ortadan kaldırılmasına karşı mücadelemiz sürecektir.

Birliğimizin bütün çalışmaları, kamucu ve yurtsever geleneğimiz temelinde yürütülecektir.

Ülkemizi ve halkımızı yoksullaştıran neoliberal sömürü ve yağma politikalarına karşı kamu yararını, toplumsal gereksinimler için planlı kalkınmanın; siyasal İslamcı gericiliğe, tarikat-cemaat örgütlenmelerinin etkinliklerinin artmasına karşı bilimi, aydınlanma değerleri ve laikliği, tek adam yönetimine karşı halk egemenliğinin; emperyalist işgal ve müdahalelere, ülkemizin NATO üssü olmasına, emperyalizme bağımlılığa karşı tam bağımsızlığın savunulmasına kararlılıkla devam edilecektir.

TMMOB'nin meslek-meslektaş yararını ülke ve halk yararıyla birleştiren geleneksel çizgisi, titizlikle sürdürülecektir.

Kurultayımız, emperyalizme, kapitalizme, neoliberalizme, faşizme, militarizme ve şeriat özlemlili siyasal İslamcı iktidara karşı birlik, mücadele ve dayanışma içerisinde demokratik, halkçı, toplumcu, yurtsever bir yanıt olmuştur.

Kurultayımız, emek ve demokrasi güçlerinin bu zeminde birliğine; sömürü-zulüm iktidarı ve düzeninden kurtuluşun, toplumsal gereksinimleri esas alan kamucu politikalar temeli üzerinde kurulacak başka bir Türkiye için, mücadeleyle sağlanabileceğine işaret etmiştir.

Kurultayımız, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve TMMOB Yasası'nın değiştirilmesinin sürekli gündemde tutulduğu koşullarda özerk demokratik yapımızın korunarak sürdürülmesi için mücadeleyi tarihi bir sorumluluk olarak tekrar önümüze koymuştur.

Daha fazla kâr ve rant uğruna ülke kaynaklarının talan ve tahrip edilmesine karşı çıkıyor, toplumsal gereksinimler için üreten, kalkınan, paylaşarak büyüyen bir ülke istiyoruz.

Emekten ve halktan yana tüm demokratik güçlerle dayanışma içinde olacak, emeğin, barışın, özgürlüklerin, çağdaş değerlerin, bilimin egemen olması için mücadele edeceğiz.

Tüm baskılara göğüs gerecek, emekten, demokrasiden, özgürlükten, bağımsızlıktan, laiklikten, toplumculuktan ve barıştan yana duruşumuzdan ödün vermeyeceğiz. Meslektaşlarımızın ve tüm çalışanların ekonomik, demokratik, mesleki özlük haklarının korunması ve geliştirilmesi için mücadeleye devam edeceğiz.

Bıkmadan, usanmadan söylemeye devam edeceğiz:

Bilimin ışığını, toplumsal sorumluluğu ve kamusal yararı savunmaktan; meslektaşlarımızı ve meslek alanlarımızı savunmaktan; emeğimize, mesleğimize ve ülkemizin geleceğine sahip çıkmaktan asla vazgeçmeyeceğiz!

Yaşasın TMMOB! Yaşasın Örgütlülüğümüz!

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Selanik Caddesi No:19/1 06650 Yenışehir/ANKARA
Tel: 0 312 418 12 75 * Faks: 0 312 417 48 24
tmmob@tmmob.org.tr
www.tmmob.org.tr